

แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง

การศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR INSTRUCTIONAL SUPERVISION OF THAI TEACHERS TEACHING CHINESE
LANGUAGE IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 1 AND 2 IN BANGKOK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับ มัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร
โดย	นายสุรเชษฐ์ อโกละตานนท์
สาขาวิชา	นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญทริกา บุณย์ภักดี)

สุรเชษฐ์ อโกละदानนท์ : แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร. (GUIDELINES FOR INSTRUCTIONAL SUPERVISION OF THAI TEACHERS TEACHING CHINESE LANGUAGE IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1 AND 2 IN BANGKOK) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ผัสสรพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ดำเนินการเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ประชากร คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 119 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูไทยที่สอนภาษาจีน 199 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 556 คน เครื่องมือเป็น แบบสอบถาม 1 ฉบับ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จาก ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูผู้นิเทศการสอนจากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) สูง 3 ปีติดต่อกัน ใน 10 อันดับแรก จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 15 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2563

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6183900227 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEYWORD: INSTRUCTIONAL SUPERVISION, THAI TEACHERS TEACHING CHINESE LANGUAGE

This study had 2 aims. 1) To study the current states and the expectations for instructional supervision of Thai teachers teaching Chinese language at secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 and 2 in Bangkok. 2) To propose instructional supervision guidelines for the development of Thai teachers who teach Chinese language at secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 and 2 in Bangkok.. The study was divided into 2 parts. Part 1 examined the current states and expectations for instructional supervision of Thai teachers teaching Chinese language at secondary schools. The population was 119 secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 and 2 in Bangkok (Academic Year 2019). There were 556 respondents including 199 Thai teachers who taught Chinese language, 119 assistant directors of Academic Administration Department, 119 heads of Foreign Language Department, and 119 heads of Supervision Department. A 5-point Likert scale questionnaire was used as the research instrument. Part 2 explored the instructional supervision guidelines for the development of Thai teachers who teach Chinese language at secondary schools. The data were collected through semi-structure interviews. The interviewees were from five schools of the top ten schools whose students had the highest average score in the national Chinese language proficiency test (PAT 7.4) for three consecutive years. There were 15 interviewees involving the school administrator, head of Foreign Language Department, and instructional supervisor of each selected school. The interview data were analyzed using content analysis.

The results revealed that regarding the current states of instructional supervision of Thai teachers teaching Chinese language, the area with the highest average was the learning measurement and evaluation which was at a high level. Respecting the expectations for instructional supervision of Thai teachers who teach Chinese language, the areas with the highest average were the teaching materials and the learning measurement and evaluation which were at the highest level. The PNI results suggested that the area of learning activity management was the most needed. The guidelines for instructional supervision of Thai teachers who teach Chinese language at secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 1 and 2 in Bangkok including the aspect of curriculum, learning activity management, teaching material and learning measurement and evaluation.

Field of Study: Supervision and Curriculum Development
Student's Signature .....

Academic Year: 2020
Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ประสทธิประสาวิชาที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือที่ดี แก่ไขข้อบกพร่อง ทั้งในด้านวิชาการและข้อคิดในการดำเนินชีวิต ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานวิจัย และประสทธิประสาวิชาที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยามภา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญทริกา บุลภักดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือที่ดีในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารมณ์ และ ดร.บุษราคัม ศรีจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้แนวคิดและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในงานวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณครูไทยที่สอนภาษาจีน ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และหัวหน้างานนิเทศในโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้นิเทศการสอนภาษาจีน ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ โดยเสียสละเวลาเพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอน ประสทธิประสาวิชาความรู้ ทั้งในด้านทักษะวิชาการ และทักษะการใช้ชีวิต

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และ พญ.สุรางค์ จารุปรัชญ์ คอยให้กำลังใจและสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนๆ และเพื่อนร่วมงานที่คอยให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุรเชษฐ์ อโกละตานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
คำถามวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ขอบเขตด้านประชากร	7
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
1. การนิเทศการสอน.....	11
1.1 ความหมายของการนิเทศการสอน	11
1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน.....	12
1.3 กระบวนการนิเทศการสอน	12
1.4 บทบาทของผู้นิเทศการสอน	14

1.5 พฤติกรรมการนิเทศ.....	15
2. แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา.....	20
2.1 ด้านหลักสูตร.....	20
2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	26
2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน	37
2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	42
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอน ภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร	52
1. ประชากร.....	52
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	53
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร	55
1. ผู้ให้ข้อมูล	55
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	55
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนต่อครูไทย ที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ เขต 2 กรุงเทพมหานคร.....	58
1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทย ที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม.....	59
1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทย ที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน.....	60
ตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร	72
1. ด้านหลักสูตร	72
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	73
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	74
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	76
1. สรุปผลการวิจัย.....	77
1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	77
1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนของครูไทย ที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน.....	77
1.3 แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา.....	82
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	85
2.1 ด้านหลักสูตร.....	85
2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	87

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน	89
2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	91
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย	93
3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	93
3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	100
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	107
ประวัติผู้เขียน.....	123

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เข้าสอบของการสอบความถนัดด้านภาษาต่างประเทศ (PAT 7) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 – พ.ศ.2562	4
ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยของผู้เข้าสอบของการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 – พ.ศ.2562	5
ตารางที่ 3 การสอนภาษาจีนแบบบูรณาการ 4 ทักษะ	33
ตารางที่ 4 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ	40
ตารางที่ 5 การวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีน	45
ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง ระดับการศึกษา และระดับชั้นที่สอน	58
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	59
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร	60
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	63
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน	67
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	70

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 8

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงวิธีการประเมินผลทางภาษา..... 45

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่การก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้ประเทศจีนมีความเจริญก้าวหน้าและสามารถก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจของโลกได้ในเวลาอันรวดเร็ว ประเทศจีนมีบทบาทและอิทธิพลอย่างมากต่อการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและการค้าการลงทุน ปัจจุบันประเทศจีนมีการค้าการลงทุนและความร่วมมือในด้านต่างๆ จำนวนมากกับนานาประเทศทั่วโลก การติดต่อสื่อสารจึงมากขึ้น ดังนั้นสิ่งสำคัญที่จะเข้ามามีบทบาทอย่างมากก็คือภาษาจีน ซึ่งขณะนี้ทั่วโลกให้ความสำคัญและส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาจีนนอกจากจะช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารกับชาวจีนได้โดยตรงแล้ว ยังช่วยให้มีความเข้าใจชาวจีนและวัฒนธรรมความเป็นจีนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมการค้าการลงทุนและความร่วมมือระหว่างกัน ดังนั้นภาษาจีนจึงเป็นภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในโลกปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคต รัฐบาลไทยเองก็ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของภาษาจีนในสังคมไทยมาโดยตลอด โดยอนุญาตให้โรงเรียนรัฐบาลเปิดสอนภาษาจีนมาตั้งแต่ปี 2515 และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปัจจุบันเห็นได้ชัดว่าสถานศึกษาทุกระดับในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกันอย่างแพร่หลาย เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน จนทำให้ผู้เรียนภาษาจีนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในส่วนของการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยนั้นเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ภาษาจีนถูกจัดให้เป็นหนึ่งในวิชาของแผนการเรียนศิลป์ภาษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และในปี พ.ศ. 2541 ภาษาจีนยังได้รับการบรรจุให้เป็นหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่นักเรียนใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีนโยบายเผยแพร่การใช้ภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน เพื่อให้คนทั่วโลกเข้าใจและรู้จักประเทศจีนมากขึ้น และเพื่อสนองความต้องการของประชาชนทั่วโลกในการเรียนภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน และเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Office of Chinese Language Council International หรือ Hanban : ฮั่นป๋าน) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลจีนที่รับผิดชอบในการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศต่างๆ จึงได้ก่อตั้งสถาบันขงจื่อขึ้น ณ กรุงปักกิ่ง ในปี พ.ศ.2547 ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่ของสถาบันขงจื่อ โดยกำหนดให้มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมความสัมพันธ์และส่งเสริมให้มี

การแลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรม ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ประเพณีของจีน และเป็นองค์กรที่ดำเนินการเรียนการสอนภาษาจีนโดยไม่แสวงหาผลกำไร ในปี พ.ศ.2549 สถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อได้ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทย โดยสถาบันขงจื้อจะจัดตั้งอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนห้องเรียนขงจื้อจะจัดตั้งอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษา ซึ่ง Hanban จะจัดส่งอาจารย์สอนภาษาจีนและอาจารย์อาสาสมัครชาวจีนไปสอนในสถาบันขงจื้อมหาวิทยาลัย และโรงเรียนมัธยมศึกษา (สถาบันขงจื้อเส้นทางสายไหมทางทะเล, 2558) ปัจจุบันมีสถาบันขงจื้อในประเทศไทยแล้ว จำนวน 16 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งจัดตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยจำนวน 15 มหาวิทยาลัย และสถาบันขงจื้อ เมืองเบตง อีก 1 แห่ง (Confucius Institute Headquarters, 2020) ส่วนห้องเรียนขงจื้อในประเทศไทย มีจำนวน 15 แห่ง ในจำนวนนี้มีห้องเรียนขงจื้อในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 10 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 7 แห่ง โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 แห่ง และยังมี 1 แห่งเป็นโรงเรียนระดับอาชีวศึกษา โดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) ได้ก่อตั้งห้องเรียนขงจื้อแห่งแรกของประเทศไทยขึ้นที่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ซึ่งนอกจากจะเป็นห้องเรียนขงจื้อแห่งแรกของประเทศไทยแล้วยังเป็นห้องเรียนขงจื้อแห่งแรกของโลกด้วย ส่งผลให้โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นอย่างมาก และนับเป็นโรงเรียนผู้นำด้านภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังจัดโครงการครูอาสาสมัครชาวจีนร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) มาตลอดระยะเวลา 16 ปี เพื่อให้ทางประเทศจีนจัดส่งครูอาสาสมัครชาวจีนมาสอนภาษาจีนตามความต้องการของสถานศึกษา ช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนครูสอนภาษาจีนได้อย่างดี อีกทั้งช่วยส่งเสริมงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยด้วย โดยในช่วงแรกโรงเรียนที่ขอรับการสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเอกชน ภายหลังขยายไปยังโรงเรียนในสังกัดภาครัฐ และทุกระดับการศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ.2550 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้นในโรงเรียนที่มีความพร้อมและเข้มแข็งทั่วประเทศ และได้รับความร่วมมือจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) ในการคัดเลือกโรงเรียนศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น เพื่อรับงบประมาณสนับสนุนในการก่อตั้งห้องเรียนขงจื้อในโรงเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) นอกจากนี้สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และสถาบันขงจื้อที่คอยให้การสนับสนุนการสอนภาษาจีนแล้ว ยังมีศูนย์จีนศึกษา สังกัดสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการ

เรียนการสอน การฝึกอบรม การวิจัยด้านจีนศึกษาในประเทศไทยให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และบริการวิชาการด้านจีนศึกษาให้คนไทยอีกด้วย (ศูนย์จีนศึกษา, 2558) จากข้อมูลดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่าทั้งประเทศไทยและประเทศจีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเป็นอย่างมาก การเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทยอย่างแท้จริงและมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านของจำนวนผู้เรียนและจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีนเพื่อให้จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยนั้นมีทั้งครูชาวจีนและครูไทยที่สอนภาษาจีน ล้วนแต่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อประสิทธิภาพของผู้สอนที่ส่งผลไปยังผู้เรียนภาษาจีนทั้งสิ้น

กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ตามยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการสอนภาษาจีนในนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2557 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ส่งผลให้ในปัจจุบันมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีนจำนวนมาก และกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค มีการเปิดสอนทั้งในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4

จากรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษา (2559) ระบุว่า ช่วงปี พ.ศ. 2550 - 2558 กระทรวงศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนจึงทำให้โรงเรียนรัฐบาลเปิดสอนภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ มากมาย จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ดังที่ งานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ ของสุวรรณเสียงศิริธรรมา (2556) ซึ่งเป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า ครูไทยที่สอนภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นครูที่จบการศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน แต่มีประสบการณ์การสอนภาษาจีนค่อนข้างน้อย ในด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า สื่อการเรียนการสอนขาดความหลากหลายไม่ดึงดูดความสนใจผู้เรียน นักเรียนขาดความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการเรียนภาษาจีน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้ยากต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ของจินตนา วิเศษจินดา (2560) พบว่า ครูไทยที่สอนภาษาจีนส่วนใหญ่เลือกใช้แบบเรียนภาษาจีนสำเร็จรูป โดยไม่มีการนำสื่อประเภทอื่น ๆ มาใช้เพิ่มเติมในการเรียนการสอนภาษาจีน แต่ใช้เพียงตำราเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อการเรียนการสอนเท่านั้น และยังพบอีกว่า ครู

จำนวนกว่าครึ่งหนึ่งไม่ได้นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูใช้เวลาส่วนใหญ่ในหนึ่งคาบเน้นการสอนคำศัพท์และไวยากรณ์จีนเป็นส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญทักษะทางภาษารองลงมา

นอกจากนี้ จากรายงานค่าสถิติพื้นฐานการทดสอบความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ระดับประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 จนถึงปี พ.ศ.2562 พบว่า จำนวนผู้เข้าสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าสอบวิชาความถนัดทางภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (PAT 7) ในทุกครั้งที่ของการสอบ ดังตารางที่ 1 ในขณะเดียวกัน การทดสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) มีคะแนนเต็ม 300 คะแนน ซึ่งแต่ละปีมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกปีอย่างต่อเนื่อง ดังตารางที่ 2 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เข้าสอบของการสอบความถนัดด้านภาษาต่างประเทศ (PAT 7) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 – พ.ศ.2562

วิชา	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562
	พ.ศ.2559	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2560		
PAT 7.1	14,388	4,607	11,900	3,813	7,245	5,939
PAT 7.2	5,545	2,022	4,125	1,395	2,396	2,189
PAT 7.3	9,843	3,301	8,611	2,898	6,385	5,910
PAT 7.4	23,043	5,627	19,961	4,520	13,398	12,216
PAT 7.5	1,555	298	1,081	198	931	682
PAT 7.6	15,049	2,988	12,913	2,177	8,129	6,798
PAT 7.7	-	-	-	-	4,087	3,731

ที่มา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าจากรายงานค่าสถิติพื้นฐานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 จนถึงปี พ.ศ.2562 พบว่า จำนวนผู้สมัครสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) มีจำนวนมากกว่าผู้สมัครสอบวิชาความถนัดทางภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (PAT 7) ในทุกครั้งที่ของการสอบ แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้เรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษามีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยของผู้เข้าสอบของการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 – พ.ศ.2562

คะแนนเฉลี่ยวิชา	ครั้งที่ 1 พ.ศ.2559	ครั้งที่ 2 พ.ศ.2559	ครั้งที่ 1 พ.ศ.2560	ครั้งที่ 2 พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562
PAT 7.4	85.52	99.12	88.14	104.27	92.73	98.07

ที่มา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าจากรายงานค่าสถิติพื้นฐานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 จนถึงปี พ.ศ.2562 พบว่า การทดสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) มีคะแนนเต็ม 300 คะแนน ซึ่งแต่ละปีมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกปีอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่ายังมีกลุ่มนักเรียนที่ยังขาดความรู้ทางภาษาจีนและยังแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

วิธีการที่จะช่วยให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการพัฒนาครู ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดทักษะการสอนของครู และการใช้สื่อที่หลากหลายให้เกิดประโยชน์สูงสุด การพัฒนาครูที่สามารถส่งผลให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การนิเทศการสอน โดยจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติ ด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อวัตกรรมการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย (วัชรวิภา เลาเรียนดี, 2556) Zepeda (2016) กล่าวว่า นิเทศการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและมุ่งเน้นความพยายามของครูไปสู่การเติบโต การพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ การแก้ปัญหาที่ไร้ข้อผิดพลาด และความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างศักยภาพ การนิเทศการสอนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่ต้องช่วยเหลือครู ซึ่งการช่วยเหลือนี้ประกอบไปด้วย การสังเกตชั้นเรียน การสอนงาน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ และเป็นผู้จัดกิจกรรม กระบวนการ และโครงการต่าง ๆ นอกจากนี้ Dipaola and Hoy (2014) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การทำงานร่วมกันของครูเพื่อปรับปรุงการสอน เป้าหมายของผู้นิเทศไม่เพียงแต่ช่วยเหลือครูแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ยังมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

กระบวนการเรียนการสอนอีกด้วย จากจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน แสดงให้เห็นว่าผู้นิเทศคือ ส่วนสำคัญที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นอย่างมาก

จากความสำคัญของภาษาจีน นโยบายที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีน และผลการทดสอบความถนัดทางภาษาจีนนั้น ทำให้เห็นว่าครูไทยที่สอนภาษาจีนควรได้รับการนิเทศการสอนและได้รับคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนให้จัดการเรียนการสอนแก่ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ที่เชี่ยวชาญทั้งในเรื่อง ของการนิเทศการสอนและการสอนภาษาจีนนั้นยังมีน้อย จึงอาจส่งผลให้เกิดการพัฒนาครูเพื่อการ จัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ยังไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง แนวทางการนิเทศการสอนครูไทย ที่สอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีโรงเรียน จำนวน 67 โรงเรียน มีครูไทยที่สอนภาษาจีน จำนวน 86 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีโรงเรียน จำนวน 52 โรงเรียน มีครูไทยที่สอนภาษาจีน จำนวน 113 คน รวมทั้งหมด 199 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางการนิเทศ การสอนสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศครูไทยที่สอนภาษาจีนเพื่อพัฒนาครูอย่างมีคุณภาพ และเป็น ประโยชน์ต่อครูไทยที่สอนภาษาจีนและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอน ภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และ เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

คำถามวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับ มัธยมศึกษาเป็นอย่างไร
2. แนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาควรเป็น อย่่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการนิเทศการสอน คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 119 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ครูไทยที่สอนภาษาจีน จำนวน 199 คน และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 357 คน รวมทั้งสิ้น 556 คน

ผู้ให้ข้อมูล

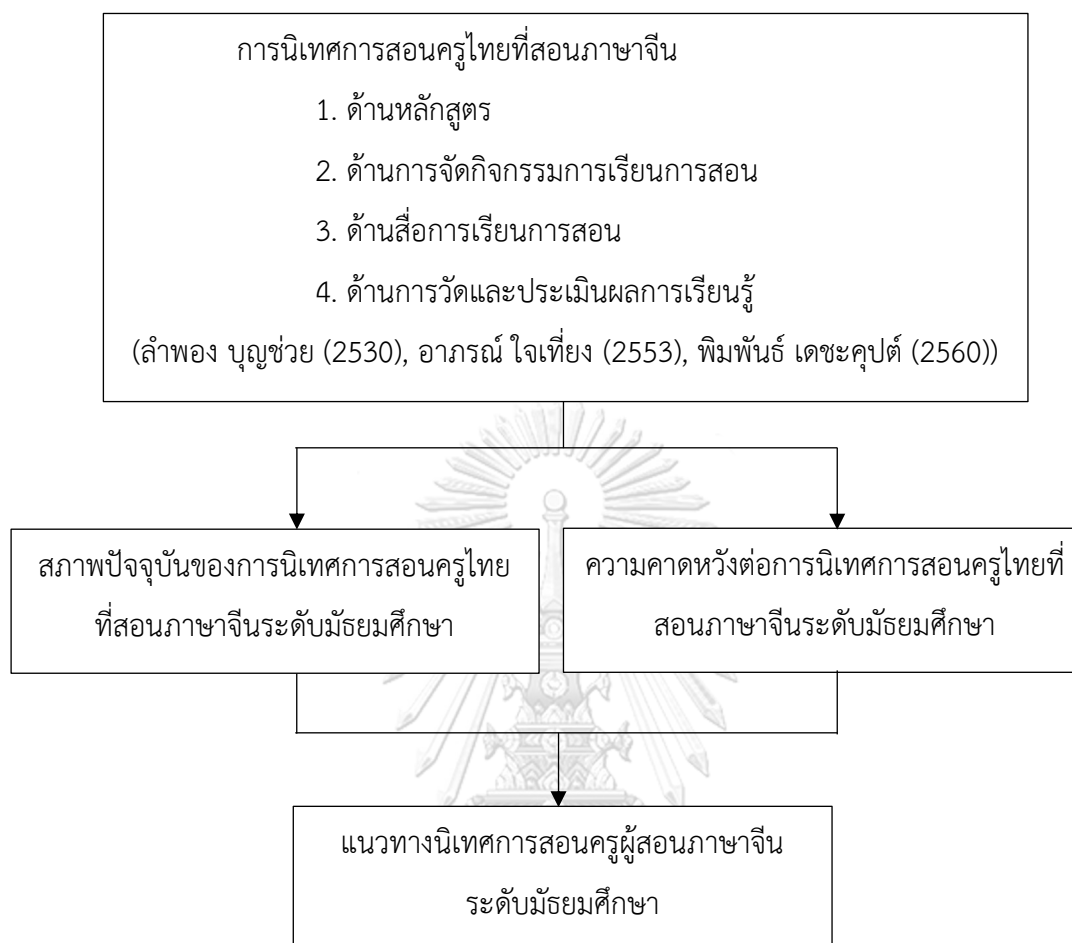
ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีน ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง 3 ปีติดต่อกัน ใน 10 อันดับแรก จำนวน 5 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) และหัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยมุ่งศึกษาทฤษฎีของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่จะช่วยให้การนิเทศการสอนสมบูรณ์ ของ อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2560) ลำพอง บุญช่วย (2530) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดประเด็นแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนวิชาภาษาจีนที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การนิเทศการสอน หมายถึง กระบวนการให้คำชี้แนะครูไทยที่สอนภาษาจีนในขอบข่ายทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านหลักสูตร หมายถึง การนิเทศการสอนเพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสามารถพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร และวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การนิเทศการสอนโดยผ่านกระบวนการนิเทศแบบคลินิก ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบทีมกับครูชาวจีน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมของจีน และวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนผ่านอักษรพินอิน

ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนิเทศการสอนการใช้สื่อการสอนภาษาจีนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ออกแบบสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การนิเทศการสอนโดยแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงในการสอนภาษาจีน และส่งเสริมให้วัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แอปพลิเคชัน

ครูไทยที่สอนภาษาจีน หมายถึง ครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาให้เกิดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีโรงเรียนในสังกัดเปิดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้เป็นแนวทางในการนิเทศการสอนเพื่อใช้ในการพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนให้เกิดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การนิเทศการสอน

- 1.1 ความหมายของการนิเทศการสอน
- 1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน
- 1.3 กระบวนการนิเทศการสอน
- 1.4 บทบาทของผู้นิเทศการสอน
- 1.5 พฤติกรรมการนิเทศ

2. แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

2.1 ด้านหลักสูตร

- 2.1.1 ความหมายของหลักสูตร
- 2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
- 2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
- 2.1.4 หลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 2.2.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2.3 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา
- 2.2.5 การเรียนการสอนสัทอักษรพินอิน และตัวอักษรจีน

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

- 2.3.1 ความหมายของสื่อการสอน
- 2.3.2 ประเภทของสื่อการสอน
- 2.3.3 สื่อการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- 2.4.1 ความหมายการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.4.2 จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.4.3 หลักการวัดและประเมินผลภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

2.4.4 การสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีน (HSK) และ วิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4)

2.4.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบออนไลน์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การนิเทศการสอน

1.1 ความหมายของการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควบคู่ไปกับการเรียนการสอน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการนิเทศการสอนแตกต่างกันตามแนวคิดของแต่ละบุคคล ดังนี้

Good (1983) มีทัศนะว่า การนิเทศการสอน หมายถึง ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่การศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคลากรทางศึกษาให้รู้วิธีการปรับปรุงการสอน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ เป็นการพัฒนาครูทุกด้าน ทั้งการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการสอน การปรับปรุงเนื้อหาการสอน ปรับปรุงวิธีสอน รวมทั้งช่วยปรับวัดและประเมินผลการสอน

Harris (1985) กล่าวว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำกับบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการสอนที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

Sullivan และ Glanz (2013) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด และต้องอาศัยความร่วมมือ ทั้งยังเป็นกระบวนการที่汀ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน

Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2018) ได้ให้ทัศนะว่า การนิเทศการสอนเป็นชุดย่อยของการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการสำหรับปรับปรุงงานและหน้าที่ในชั้นเรียน และกิจกรรมที่ดำเนินในโรงเรียนโดยกระทำ หรือทำงานกับครูโดยตรง

วัชรวิภา เลาเรียนดี (2556) ได้อธิบายไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นกิจกรรม เป็นกระบวนการปฏิบัติที่ไม่ใช่การบังคับ แต่เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนที่สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับนักเรียนเป็นเป้าหมายหลักที่สำคัญโดยเน้นความเป็นประชาธิปไตย ความร่วมมือ ความต่อเนื่อง การสร้างขวัญกำลังใจ และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนิเทศการสอน คือ กระบวนการให้คำแนะนำ หรือคำชี้แนะ เพื่อช่วยเหลือครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มี

คุณภาพและประสิทธิผลที่ดีขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของโรงเรียน

1.2 จุดมุ่งหมายของนิเทศการสอน

การดำเนินการนิเทศการสอนให้ไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศมีความเข้าใจและมองเห็นเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจนร่วมกัน มีนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ดังนี้

Dipaola and Hoy (2014) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การทำงานร่วมกันของครูเพื่อปรับปรุงการสอน เป้าหมายของผู้นิเทศไม่เพียงแต่ช่วยเหลือครูแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ยังมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอนอีกด้วย

Zepeda (2016) กล่าวว่า นิเทศการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและมุ่งเน้นความพยายามของครูไปสู่การเติบโต การพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ การแก้ปัญหาที่ไร้ข้อผิดพลาด และความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างศักยภาพ การนิเทศการสอนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่ต้องช่วยเหลือครู ซึ่งการช่วยเหลือนี้ประกอบไปด้วย การสังเกตชั้นเรียน การสอนงาน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ และเป็นผู้จัดกิจกรรมกระบวนการ และโครงการต่าง ๆ

วัชรวิภา เลาเรียนดี (2556) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อวัตกรรมการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน คือ การช่วยให้ครูแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยอาศัยการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอนของผู้นิเทศ

1.3 กระบวนการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนเป็นการดำเนินการที่มีแบบแผนและกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้

Acheson และ Gall (1997) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครู ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอความคิดเห็นในประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2. การสังเกตการสอน ซึ่งเป็นการสังเกตการสอนที่ต้องมีการวางแผน กำหนดแนวทางการสังเกตการสอน วันและเวลาที่จะสังเกตการสอน รวมทั้งวิธีการที่เหมาะสมในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

3. การประชุมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอน แล้วร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

Glatthorn (1984) ได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการนิเทศการสอน 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ (ครู)
2. วางแผนการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับครู
3. วางแผนการสังเกตการสอน
4. สังเกตการสอน
5. วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการสอน
6. วางแผนกำหนดยุทธวิธีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ
7. ประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงหรือพัฒนา
8. วางแผนการสังเกตในการดำเนินการสอนครั้งต่อไป

Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2018) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้

1. การประชุมก่อนการนิเทศการสอนร่วมกันกับครู
2. การสังเกตการสอน
3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน และร่วมกันวางแผนการประชุมกับ

ครู

4. การร่วมกันประชุมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน
5. การวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการนิเทศการสอน

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครูก่อนการสังเกตการสอน
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
3. การวิเคราะห์ข้อมูล แปลความ และตีความหมายของข้อมูล การสังเกตการสอน

และเตรียมให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู

4. ประชุมร่วมกับครู เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนและร่วมกันพิจารณาประเด็นที่ควรมีการปรับแก้ไขและพัฒนาต่อไป

ดังนั้น อาจกล่าวสรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศการสอน ประกอบไปด้วย 1) การวางแผนร่วมกัน 2) การดำเนินการนิเทศการสอน 3) การให้ข้อมูลย้อนกลับ และ 4) การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งผู้นิเทศจะวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการนิเทศและปัญหาที่พบในการดำเนินการ เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสอนให้ดียิ่งขึ้น

1.4 บทบาทของผู้นิเทศการสอน

การนิเทศการสอนมีความสำคัญและจำเป็นต้องมีการติดตาม คอยช่วยเหลือครูผู้สอนและจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือ งานนิเทศการสอนเป็นงานที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากที่สุด ดังนั้นวิชาการกล่าวถึงบทบาทของผู้นิเทศไว้ ดังนี้

Zepeda (2016) ได้กำหนดบทบาทของผู้นิเทศไว้ ดังนี้

1. ผู้นิเทศ คือ ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาบุคคล (Development People) จึงจำเป็นต้องใส่ใจต่อความจริง บริบทที่แตกต่างหลากหลายในโรงเรียน และถือว่าโรงเรียนคือชุมชนแห่งการเรียนรู้
2. ผู้นิเทศ คือ ผู้ที่มีหน้าที่พัฒนาหลักสูตร หรือนักพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Developer)
3. ผู้นิเทศ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน (Instructional Specialists) ซึ่งมีบทบาทใน 3 มิติ คือ การวิจัย การสื่อสารสื่อความหมาย และการสอน
4. ผู้นิเทศ คือ ผู้พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้ร่วมงาน (Human Relations Worker) เนื่องจากต้องคอยประสานงานร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของบุคลากรในองค์กร
5. ผู้นิเทศ คือ นักพัฒนาบุคคล (Staff Developer) ซึ่งต้องเป็นผู้วางแผนการพัฒนาบุคคล เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน
6. ผู้นิเทศ คือ นักบริหารหรือผู้บริหาร (Administrator) ต้องมีทักษะในการบริหารงานโดยเฉพาะ
7. ผู้นิเทศ คือ ผู้จัดการการเปลี่ยนแปลง (Management of Change) การปฏิรูปที่เป็นระบบในองค์กร การเคลื่อนไหว และการพัฒนาทางการศึกษา ผู้นิเทศจะต้องสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สร้างสรรค์ต่อเนื่อง
8. ผู้นิเทศ คือ ผู้ประเมิน (Evaluator) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า จำเป็นต้องมีการประเมินผลต่อเนื่องทั้งระหว่างการปฏิบัติและภายหลังการปฏิบัติ การประเมินผลที่ถูกต้อง เหมาะสม ร่วมกับการพัฒนาวิชาชีพ ย่อมนำไปสู่การพัฒนาที่สร้างสรรค์

Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2018) ได้กล่าวถึงผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการสอนมี ดังนี้

1. ศีกษานิเทศก์
2. ผู้อำนวยการโรงเรียน
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
4. เพื่อนครูด้วยกัน
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน

ดังนั้นผู้นิเทศการสอนจึงเป็นผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นผู้ที่ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งอีกด้วย

1.5 พฤติกรรมการนิเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมการนิเทศของนักการศึกษา ดังนี้

Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2018) ได้จำแนกรูปแบบพฤติกรรมการนิเทศจากการศึกษาพฤติกรรมการสังเกตการสอนในชั้นเรียนที่ผู้นิเทศพึงปฏิบัติ ซึ่งมีพฤติกรรมการนิเทศ 10 ด้าน ดังนี้

1. การรับฟัง ผู้นิเทศนั่งมองดูครูและพยักศรับเพื่อแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและสนใจในสิ่งที่ครูพูด
2. การสร้างความเข้าใจ ผู้นิเทศถามคำถามเพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด
3. การกระตุ้นส่งเสริม ผู้นิเทศแสดงปฏิกิริยาตอบรับที่แสดงการยอมรับในสิ่งที่ครูพูดเพื่อช่วยให้ครูพูดหรืออธิบายความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง
4. การสะท้อนความคิด ผู้นิเทศสรุปและถอดความจากข้อความที่ครูพูดเพื่อตรวจสอบและยืนยันความเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการอธิบาย
5. การนำเสนอ ผู้นิเทศแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่กำลังอภิปราย
6. การแก้ปัญหา ผู้นิเทศเริ่มหาแนวทางในการแก้ปัญหาหลังการอภิปรายเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญหรือปัญหา และจัดทำรายการเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้
7. การหาข้อตกลง ผู้นิเทศขยายการอภิปรายจากวิธีการแก้ไขที่เป็นไปได้ไปสู่ผลของการแก้ไขในแต่ละวิธี สสำรวจหรือพิจารณาข้อเปรียบเทียบและจัดลำดับความน่าสนใจแล้วตัดให้เหลือตัวเลขที่น้อยลง
8. การชี้แนะหรือแนะนำ ผู้นิเทศบอกครูหรือผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับทางเลือกที่เป็นไปได้และทางเลือกใดที่มีเหตุผลและควรจะปฏิบัติหรือสิ่งที่ครูควรกระทำหรือต้องการให้ครูทำ

9. การกำหนดมาตรฐาน ผู้นิเทศกำหนดหลักเกณฑ์และเวลาที่คาดหวังให้ครูประสบผลสำเร็จพร้อมทั้งเครื่องมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

10. การเสริมแรง ผู้นิเทศควรพูดคำแนะนำและเกณฑ์ที่ต้องการให้ครูปฏิบัติโดยการบอกผลความสำเร็จที่เป็นไปได้ ซึ่งการพูดเสริมแรงสามารถพูดเสริมแรงในทางบวกคือ การพูดยกย่อง ชมเชย หรือแสดงความมั่นใจในความสามารถของครู และการพูดเสริมแรงในทางลบ คือ บอกผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ

พฤติกรรมการนิเทศของผู้นิเทศดังกล่าว ทำให้เกิดวิธีการหรือพฤติกรรมการนิเทศ 4 แบบ ซึ่งแต่ละแบบจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องคำนึงถึงระดับความสามารถในการพัฒนาของครู ความผูกพันต่อภาระหน้าที่ และระดับความเชี่ยวชาญของครู ฉะนั้นผู้นิเทศควรพิจารณาเลือกพฤติกรรมการนิเทศให้เหมาะสมและตรงตามความสามารถ ความชอบของครูผู้ได้รับการนิเทศ ซึ่งพฤติกรรม 4 แบบนั้นมีดังนี้

1. พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม (Directive Control Behaviors) มีลักษณะดังนี้

1.1 การนำเสนอ (Presenting) เพื่อให้เข้าใจปัญหาโดยผู้นิเทศเป็นผู้เริ่มพูดถึงความจำเป็นและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสังเกตการสอนหรือได้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ

1.2 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่มองเห็นและยอมรับปัญหาดังกล่าวว่าครูคิดอย่างไรกับปัญหานั้น

1.3 การฟัง (Listening) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู ผู้นิเทศต้องพยายามฟังและรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดในเวลาอันน้อยที่สุด

1.4 การแก้ปัญหา (Problem Solving) ผู้นิเทศพยายามคิดพิจารณาหาแนวทางที่เป็นไปได้ในการช่วยครูแก้ปัญหานั้น โดยคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุดก่อนที่จะเสนอแนะให้แก่ครู

1.5 การชี้แนะวิธีปฏิบัติ (Directing) ผู้นิเทศชี้แนะวิธีปฏิบัติให้แก่ครูว่าควรจะต้องทำอะไรบ้าง อธิบายวิธีการให้ครูได้เข้าใจตั้งความคาดหวังว่าครูควรทำอะไร อย่างไรบ้างให้ได้ผลอย่างไร

1.6 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศซักถามครู เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่ได้รับการแนะนำและความคาดหวังจากการปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนตรงกันก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง

1.7 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ตามความคาดหวังหลังจากที่ทำความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความคาดหวังและแนวทางปฏิบัติ

1.8 การกระตุ้นเสริมแรง (Reinforcing) ผู้นิเทศพยายามทบทวนและพูดย้ำถึงความคาดหวังรวมถึงสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ทบทวนแผนปฏิบัติงานและวันเวลาติดตามผล ปิดประชุมเมื่อแน่ใจว่าทุกเรื่องเป็นที่เข้าใจตรงกัน

2. พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Informational Behaviors) เป็นการดำเนินการใช้พฤติกรรมตามลำดับเช่นเดียวกันกับการนิเทศแบบชี้แนะ ควบคุม เพียงแต่ไม่ชี้แนะหรือไม่แนะนำวิธีการปฏิบัติให้ครูโดยตรง แต่ให้ข้อมูลและวิธีการหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติ ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลมีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้

2.1 การนำเสนอ (Presenting) เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสังเกตการสอนของผู้นิเทศเพื่อให้ครูเข้าใจและยอมรับเป้าหมายที่จะต้องเปลี่ยนแปลงจากปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู

2.2 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศจะถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลงและวิธีการที่จะเปลี่ยนแปลงจากการนำเสนอข้อมูลรายละเอียดที่ได้สังเกตและบันทึก

2.3 การฟัง (Listening) ผู้นิเทศตั้งใจฟังความคิดเห็นมุมมองของครูเพื่อให้เข้าใจว่าครูมองเห็นและยอมรับเป้าหมายที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และรู้วิธีการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน

2.4 การแก้ปัญหา (Problem Solving) ผู้นิเทศพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้หลายแนวทางเพื่อให้ครูเลือกและให้ครูอธิบายสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน

2.5 การชี้แนะแนะนำวิธีปฏิบัติ (Directing) ผู้นิเทศเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ให้ครูเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดพร้อมกับให้บอกเหตุผลที่เลือกวิธีนั้น

2.6 การแนะนำ (Directing) ผู้นิเทศกำหนดขอบข่ายหรือกรอบที่ครูจะต้องยึดถือปฏิบัติและดำเนินการโดยพูดแนะนำครูเกี่ยวกับวิธีการที่ครูเลือกใช้

2.7 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) เพื่อให้เข้าใจตรงกันกับกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจะปฏิบัติ ผู้นิเทศให้ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมที่จะปฏิบัติ

2.8 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) ผู้นิเทศช่วยครูกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับพฤติกรรมที่จะแก้ไข และเกณฑ์การตัดสินผลสำเร็จตามเป้าหมายและกำหนดวันเวลาที่จะแล้วเสร็จ

2.9 การเสริมแรง (Reinforcing) ผู้นิเทศสรุปการประชุมพร้อมทบทวนเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม เกณฑ์ประเมินความสำเร็จตามเป้าหมาย วันและเวลาการติดตามผล และสังเกตการสอนครู

3. พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) ผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะกันและกันเพื่อร่วมกันพิจารณาข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติ ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือมีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้

3.1 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศทำความเข้าใจกับปัญหาที่ครูประสบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับปัญหาโดยพยายามกระตุ้นให้ครูระบุสาเหตุของปัญหาและประเด็นของปัญหาให้ชัดเจน

3.2 การฟัง (Listening) ผู้นิเทศฟังอย่างตั้งใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาการสอนของตนเอง ก่อนที่จะคิดพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น

3.3 การตอบสนอง (Reflecting) ส่งผลความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาและรายละเอียดของปัญหาที่ครูนำเสนอ ผู้นิเทศต้องตอบสนองด้วยการรับรู้และปัญหาของครูเพื่อที่จะให้แน่ใจว่าเข้าใจตรงกันว่าปัญหาที่แท้จริงของครูคืออะไร

3.4 การนำเสนอ (Presenting) ผู้นิเทศเสนอมุมมองและความคิดเห็นของตนเองให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาตามความคิดเห็นของครู เสนอข้อมูลที่ครูอาจจะมองข้ามความสำคัญ การเสนอความคิดเห็นของตนเองของผู้นิเทศในขั้นที่ผู้นิเทศจะช่วยให้ครูได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเพิ่มขึ้นและมองเห็นสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาที่ชัดเจนมากขึ้น

3.5 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) โดยผู้นิเทศพยายามทำให้ครูเข้าใจความคิดเห็น การรับรู้ของผู้นิเทศให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อปรับความเข้าใจตรงกันและมีแนวคิดในการแก้ปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน

3.6 การแก้ปัญหา (Problem Solving) ทั้งผู้นิเทศและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อแนะนำและทางเลือกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาก่อนที่จะร่วมกันสรุปเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาหรือเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้และเหมาะสม

3.7 การกระตุ้นส่งเสริม (Encouraging) เป็นการกระตุ้นส่งเสริมและการยอมรับข้อโต้แย้งที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นผู้นิเทศต้องยอมรับข้อขัดแย้งและหาทางประนีประนอมเพื่อหาข้อยุติกันต่อไป เพราะความขัดแย้ง ความเห็นไม่ตรงกัน สามารถจะได้อะไรซึ่งวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดและเหมาะสม

3.8 ขั้นการเจรจาตกลงร่วมกันเพื่อหาข้อยุติ (Negotiating) เป็นการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นที่ยอมรับของครูและผู้นิเทศ เพื่อให้ทั้ง 2 ฝ่ายเห็นด้วยกับรายละเอียดของแนวทางการปฏิบัติอาจมีการอภิปรายแนวทางที่ช่วยกันเลือก

3.9 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติเป็นการตกลงร่วมกันในรายละเอียดของแนวทางและแผนปฏิบัติ รวมทั้งกำหนด วัน เวลา สถานที่ที่จะดำเนินการตามแผน ใช้สื่ออะไรบ้าง มีใครบ้างเป็นผู้ร่วมงาน รายละเอียดเหล่านี้ต้องเจรจาปรึกษาหารือกันให้ชัดเจน

3.10 การตอบสนอง (Reflecting) เป็นการพิจารณาไตร่ตรองเพื่อสรุปแผนขั้นสุดท้าย ผู้นิเทศสรุปแนวทางและแผนปฏิบัติงานโดยครูยอมรับ เข้าใจตรงกันในทุกเรื่อง อาจจะทำให้ครูทบทวนแผนและแนวทางการปฏิบัติอีกครั้ง และมีการจัดบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาการยอมรับนัยของการดำเนินการทุกขั้นตอนตามแผนก่อนนัดการประชุม

4. พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้นำ (Non-Directive Approach) ผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุย ทำงานร่วมกับครู โดยที่ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่างๆ ที่ครูร้องขอเท่านั้น ซึ่งพฤติกรรมในการนิเทศแบบไม่ชี้นำ มีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้

4.1 การฟัง (Listening) ผู้นิเทศฟังครูพูดอธิบาย ครูเสนอแนวคิดและความต้องการอย่างตั้งใจและพยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่ครูพูดให้มากที่สุด

4.2 การตอบสนอง (Reflecting) ผู้นิเทศพูดสรุปความคิดเห็นตามความต้องการของครูหรือปัญหาของครู แสดงความเห็นใจ สนใจ แต่ไม่ควรแสดงความคิดเห็นส่วนตัวใดๆ พยายามจับใจความสำคัญในเรื่องที่ครูพูดให้มากที่สุด ผู้นิเทศต้องมีการตอบสนองต่อการพูด การเสนอของครูตลอดเวลา พร้อมกับทบทวนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่ครูพูด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจตรงกัน แต่ไม่จำเป็นต้องถอดข้อความการพูดของครูทุกครั้ง

4.3 การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศต้องพยายามทำความเข้าใจกับปัญหาเรื่องราวที่ครูพูดให้ละเอียดและชัดเจนตรงกันให้มากที่สุด อาจจะทำให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาหรือเรื่องราวที่ครูพูด เพื่อให้สามารถมองปัญหาหลายมุม และเพื่อให้ครูได้แนวคิดมุมมองมากขึ้น

4.4 การกระตุ้นส่งเสริม (Encouraging) ผู้นิเทศต้องแสดงออกด้วยความสนใจ เต็มใจที่จะรับฟังเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของครูในขณะที่ครูพยายามพูดแสดงความคิดเห็นและความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและเรื่องราวนั้นๆ ให้การกระตุ้นด้วยคำพูด ใช้ท่าทางประกอบ รวมทั้งพูดเสริมกำลังใจสนับสนุน ชมเชย ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถตัดสินใจได้ด้วยคามมั่นใจ

4.5 การแก้ปัญหา (Problem Solving) ผู้นิเทศพยายามพูดกระตุ้นให้ครูพิจารณาแนวทางการปฏิบัติหรือแนวทางการแก้ปัญหาอื่นๆ โดยให้ครูกิจหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอบถามรายละเอียดของแนวทางการแก้ปัญหา กระตุ้นให้คิดทางเลือกให้หลากหลายเพื่อเปรียบเทียบและให้ได้ซึ่งวิธีที่เหมาะสมที่สุด โดยใช้เวลาในการคิดและพูดอย่างเพียงพอ หลังจากที่ได้แนวทางการ

แก้ปัญหาแล้ว ผู้นิเทศกระตุ้นให้ครูพูดอธิบายถึงผลที่อาจเกิดขึ้น จากการนำวิธีนั้นไปแก้ปัญหา รวมทั้งอาจจะให้อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากวิธีอื่นๆ ที่ไม่ได้เลือกเพื่อให้ครูมีโอกาสคิดเปรียบเทียบแต่ละแนวทางการแก้ปัญหาจากผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการใช้แต่ละวิธี

4.6 การนำเสนอ (Presenting) ผู้นิเทศให้ครูนำเสนอปัญหา แนวทาง หรือวิธีการแก้ปัญหาอีกครั้ง พยายามพูดให้ครูเต็มใจ ตั้งใจที่จะปฏิบัติและยอมรับว่าเป็นความผูกพัน และภาระหน้าที่ในเรื่องที่ครูได้ตัดสินใจไปแล้ว โดยพยายามให้ครูเลือกวิธีที่ปฏิบัติได้จริงด้วยตนเองภายในระยะเวลาพอควร และรับผิดชอบในการดำเนินการโครงการโดยตลอด

4.7 การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) ผู้นิเทศให้ครูกำหนดเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติงาน กำหนดเวลาจนสำเร็จ มีการระบุมาตรฐานของผลงานที่ปฏิบัติงานใดควรเริ่มต้นก่อนหลัง และจะเสร็จเมื่อใด ต้องการสื่อหรืออุปกรณ์ใดบ้าง

4.8 การตอบสนอง (Reflecting) เป็นการตอบสนองทบทวนที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิบัติงานของครูก่อนจบการประชุม ผู้นิเทศต้องให้ครูสรุปแผนการปฏิบัติรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานอีกครั้ง หลังจากนั้นครูสามารถเริ่มดำเนินการตามโครงการและปฏิบัติงานนั้นได้

สรุปได้ว่า วิธีการหรือพฤติกรรมการณ์เทศ มี 4 แบบ คือ 1) พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะควบคุม 2) พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล 3) พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือ และ 4) พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้แนะ แต่ละรูปแบบก็มีความแตกต่างกันซึ่งผู้นิเทศต้องเลือกแบบที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริงตามบริบท

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของการนิเทศการสอน สรุปได้ว่า การนิเทศการสอนเป็นการกระบวนกรจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ปรับปรุงงานและหน้าที่ในชั้นเรียน และกิจกรรมที่ดำเนินในโรงเรียนโดยกระทำหรือทำงานกับครูโดยตรง โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและไม่ตัดสินใจถูกหรือผิด การนิเทศการสอนจะสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของจุดมุ่งหมายการนิเทศการสอน กระบวนกรนิเทศการสอน บทบาทของผู้นิเทศการสอน และพฤติกรรมการณ์เทศการสอน เพื่อให้การนิเทศการสอนเกิดประโยชน์ต่อครูโดยตรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

2.1 ด้านหลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

Taba (1962) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรคือแผนกรเรียนรู้ที่ประกอบด้วยจุดประสงค์และจุดหมายเฉพาะ การเลือกและการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

Saylor และ Alexander (1974) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า เป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดหมายที่วางไว้โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ

ประสาธ เนืองเฉลิม (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรหมายถึง เอกสารและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน และกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนที่กำหนดโดยผู้พัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้นๆ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2560) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้เด็กตามจุดหมายที่กำหนด
2. หลักสูตร คือ รายวิชาที่ประกอบด้วยจุดหมาย เนื้อหาสาระ หรือหัวข้อเรื่องรวมทั้งกิจกรรม
3. หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกเวลา ให้เกิดผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
4. หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ชุมชน และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

จากแนวคิดนักการศึกษาข้างต้น สรุปความหมายของหลักสูตรได้ว่า หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์และแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยมีการกำหนดจุดหมาย เนื้อหาสาระ และวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดหมายที่วางไว้

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

การจัดการศึกษาต้องมีหลักสูตรซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษา ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

ประสาธ เนืองเฉลิม (2554) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง หากไม่มีหลักสูตรก็เหมือนกับครูผู้สอนขาดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของการจัดการศึกษาที่ต้องการผลิตคนให้มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ ดังนั้นการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการให้การศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนจำเป็นจะต้องให้มีการกำหนดหลักสูตรขึ้น ซึ่งเมื่อจบการศึกษาในแต่ละระดับแล้ว หลักสูตรจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับนั้น หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา ถ้าประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ก็ย่อมสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน ดังนั้นหลักสูตรเป็นแนวทางของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับสามารถใช้เครื่องมือประกอบการกำกับดูแลและติดตามผลของการศึกษา

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ใช้ในการเป็นกรอบแนวทาง การจัดการศึกษาของผู้สอนเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม

จากความสำคัญของหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม โดยการกำหนดกรอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวังไว้

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

Taba (1962) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ประการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแยกเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปและเฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชาและชั่วโมงสำหรับแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผลตามหลักสูตร

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) ได้จำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนที่จะผ่านหลักสูตร เป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ช่วยในการเลือกเนื้อหาและกิจกรรมและการประเมินผล

2. เนื้อหา การเลือกเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

3. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน และแบบเรียน เป็นต้น การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครูและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การดำเนินการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยาการสอน ตลอดจนปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับ จึงทำให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

4. การประเมินผลหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใดและอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมินจำเป็นต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้า

พิมพ์ันท์ เดชะคุปต์ (2560) กล่าวว่า หลักสูตรทุกระดับมีองค์ประกอบเหมือนกัน องค์ประกอบสำคัญอย่างน้อยมี 4 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรเพื่อวัตถุประสงค์อะไร
2. เนื้อหาของหลักสูตรนี้มีอะไรบ้าง
3. การจัดการเรียนการสอน เมื่อนำหลักสูตรไปใช้จัดอย่างไร
4. มีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร

จากการศึกษาองค์ประกอบหลักสูตรตามแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) เนื้อหาของหลักสูตร 4) กระบวนการเรียนการสอน 5) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 6) การประเมินผลหลักสูตร

2.1.4 หลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) ได้ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียน ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ และสามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงออก สามารถใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมจีน เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิถีคิด และวิถีชีวิตของชาวจีน สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดวัฒนธรรมไทย-จีนด้วยภาษาจีนอย่างสร้างสรรค์ และมีความเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สาระสำคัญของการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จึงประกอบด้วย

1. การใช้ภาษาจีนในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน-แสดงออก แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ สรุปความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. การใช้ภาษาจีนตามแบบแผนและวัฒนธรรมจีน รู้และเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของจีนกับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. การใช้ภาษาจีนในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. การใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ทั้งนี้ เป้าหมายการเรียนรู้ดังกล่าวกำหนดขึ้นตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน 4.1 ใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน 4.2 ใช้ภาษาจีนเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

นอกจากนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้มุ่งหวังเพื่อการพัฒนาจะเกิดผลลัพธ์ใน 3 ลักษณะ ได้แก่ ความรู้ทางภาษา ทักษะและสมรรถนะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมจีน ซึ่งขยายความโดยสังเขปได้ ดังนี้

1. ความรู้ทางภาษา

1.1 รู้และเข้าใจการออกเสียง รู้พยัญชนะและสระในรูปสัทอักษรพินอิน พร้อมเปรียบเทียบกับอักษรจีน สามารถประสมพยัญชนะกับสระได้ รู้และเข้าใจการออกเสียงต่อเนื่องและการเปลี่ยนเสียง การแยกแยะเสียง สามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเสียง ตัวอักษร และความหมายได้ รู้ว่าภาษาจีนมีเสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง และเสียงเบา 1 เสียง เมื่อเข้าใจหลักการเบื้องต้นเช่นนี้ จึงสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนในขั้นสูงขึ้นไปลำดับได้ จนสามารถออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ รวมทั้งออกเสียงด้วยทำนองเสียงและน้ำหนักรเสียงเพื่อสื่อสารความหมายพิเศษได้

1.2 รู้ตัวอักษรและคำศัพท์ รู้ตัวอักษรและคำศัพท์โดยเริ่มจากส่วนที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน สามารถจำและอ่านตัวอักษรจีนและคำศัพท์ สามารถแยกแยะเสียงอ่าน รูป และความหมายของตัวอักษรจีน รู้เส้นขีดและลำดับขีดของตัวอักษรจีน รู้เส้นขีดพื้นฐานและเส้นขีดพิเศษที่ใช้บ่อยของตัวอักษรจีน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับคำศัพท์ รู้ตัวอักษรเดี่ยวและอักษรประสม รู้หมวดคำ และส่วนประกอบของตัวอักษรจีน รู้วิธีประกอบตัวอักษรและโครงสร้างของตัวอักษร เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในบริบทต่าง ๆ เรียนรู้และเพิ่มพูนคำศัพท์ใหม่ ๆ จากเรื่องใกล้ตัวและเรื่องราวในชีวิตประจำวันจนถึงเรื่องในสังคมวงกว้างและข้ามสาระวิชา สามารถเลือกใช้คำศัพท์เพื่อสื่อสารและสื่อความหมายในหัวข้อต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษาควรรู้จักตัวอักษรประมาณ 200 ตัว คำศัพท์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องประมาณ 500-600 คำ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรรู้และใช้คำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1,000 คำ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรรู้และใช้คำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1,500 คำ

1.3 รู้และสามารถใช้ไวยากรณ์ รู้และเข้าใจหน้าที่ของคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวันเพราะคำศัพท์แต่ละคำจะสื่อความหมาย และทำหน้าที่ต่างกัน เมื่อนำมาเรียงกันตามหลักไวยากรณ์จึงจะสื่อความหมายได้ครบถ้วนและกว้างขึ้น ผู้เรียนจึงต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ของคำ ได้แก่ คำนาม ลักษณะนาม สรรพนาม บุพบท สันธาน คุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำกริยา กริยาช่วย การซ้ำคำ กริยาและรู้ลำดับของคำ โครงสร้างและรูปประโยคที่ใช้บ่อย ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคอุทาน ประโยคเปรียบเทียบ ประโยคความรวมประเภทต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับในบริบทต่าง ๆ รวมทั้งไวยากรณ์อื่น ๆ ที่เป็นแบบแผนสำหรับการสื่อสารที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีทางภาษา เพราะเมื่อผู้เรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำเหล่านั้นแล้ว ไวยากรณ์จะเป็นส่วนที่จัดเรียงคำ ลงในลำดับตามหน้าที่ที่ต้องของคำนั้น ๆ เพื่อสื่อความหมาย

2. ทักษะและสมรรถนะ

2.1 มีสมรรถนะทางภาษา เข้าใจและสามารถใช้ทักษะการสื่อสารที่คล่องแคล่วขึ้นเป็นลำดับตามวัยและประสบการณ์ที่สั่งสม ได้แก่ การทักทาย อ้อลา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย อวยพร เชื้อเชิญ แนะนำ สอบถาม เตือน เล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย แสดงอารมณ์ความรู้สึก ทำที ความคิดเห็น สนทนาโต้ตอบพูดคุยเกี่ยวกับการใช้ชีวิต การเรียน สถานการณ์ ประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรม

2.2 เข้าใจและสามารถใช้ประเด็นสนทนาจากเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวันสู่เรื่องไกลตัว เช่น ข้อมูลส่วนตัว งานอดิเรก ครอบครัว โรงเรียน ชีวิตการเรียน การดำเนินชีวิตในสังคม สภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประเด็นเกี่ยวกับสังคม ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เรื่องในอดีต ปัจจุบัน อนาคต

2.3 เข้าใจและสามารถสื่อความหมายตรงตัวและความหมายแฝง จับใจความสำคัญ ใช้ภาษากายหรือสิ่งของเพื่อช่วยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เขียนความเรียงและขีดเกล้าภาษาได้อย่างเหมาะสม

3. ความรู้และเข้าใจทางวัฒนธรรม

รู้และเข้าใจวัฒนธรรมจีน และสามารถเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างกับวัฒนธรรมไทย เช่น ชนชาติ บุคคลสำคัญ เทศกาล ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศรัทธา มารยาท อาหาร การละเล่น สิ่งประดิษฐ์ วิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบัน ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ระบอบการปกครอง และความเป็นไปต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงความเป็นชนชาติและวัฒนธรรมจีน

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าสาระการเรียนรู้ของภาษาจีนมีทั้งหมด 4 สาระ คือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยในแต่ละสาระจะมีมาตรฐานที่กำหนดไว้ว่าครอบคลุมเนื้อหาอะไรบ้าง โดยการจัดทำหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้นั้น ผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของจุดมุ่งหมายดังกล่าว

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดเป็นระบบทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้ที่เป็นผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงเสนอองค์ประกอบของระบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักการศึกษาหลายท่าน และสามารถนำแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ได้

2.2.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ฉันท ชาติทอง (2554) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แทนการที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่างๆ โดยมีการเตรียมการ มีการวางแผนตามหลักวิชา มีขั้นตอน

หรือกระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

จากการให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการ กระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกัน
2. เพื่อสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนทุกคน ซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน
3. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลิน ไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน
4. เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เกิดทักษะกระบวนการให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขและมีความเป็นไทย
5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการเรียน

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวจะส่งผลให้การเรียนการสอนเกิดผลสำเร็จ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรที่ต้องมีจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

2.2.3 หลักการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน

อารมณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร หลักสูตรฉบับปัจจุบันมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญหา มีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย สามารถคิดค้นคว้าแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง เป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน และรักการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการคิด วิธีการทำ วิธีการแก้ปัญหา และสอนอย่างมีลำดับขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรมุ่งหวัง ผู้สอนจึงต้องศึกษาหลักสูตร แล้วจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน กล่าวคือ ผู้สอนต้องพิจารณาว่าจุดประสงค์การสอนในครั้งนั้นมุ่งเน้นพฤติกรรมด้านใด เช่น สอนชั้น ป.3 เรื่องการเย็บกระดุม

ใบตอง 4 มุม มีจุดประสงค์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเย็บกระทงได้สวยงามถูกต้องตามขั้นตอน และรูปแบบที่กำหนดให้ การสอนครั้งนี้มีจุดประสงค์ในพฤติกรรมด้านทักษะ ดังนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ

3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน เช่น นักเรียนในระดับประถมศึกษาชอบเรียนปนเล่น ครูจึงควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาท ได้แข่งขัน ได้เล่นเกม ได้ร้องเพลง ได้เต้น ให้ได้แสดงออกตามวัย ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ดีกว่าที่จะนั่งฟังครูพูดอธิบายแต่เพียงอย่างเดียว เช่น การสอนเกี่ยวกับประเพณีวันลอยกระทง ในชั้น ป.3 ผู้สอนอาจจัดให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนได้ โดยให้นักเรียนส่วนหนึ่งออกมาร้อง อีกส่วนหนึ่งร้องเพลงลอยกระทง ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสนุกและด้วยความสนใจ

4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชามีหลายประเภทเช่น ประเภทข้อเท็จจริง การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม เนื้อหาวิชาแต่ละประเภทต้องอาศัยเทคนิควิธีสอน หรือการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น ถ้าเป็นประเภททักษะก็ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกฝนอย่างมีขั้นตอน จึงจะเกิดทักษะได้ ยกตัวอย่างการสอนคัดเขียนไทย นักเรียนจะคัดเขียนตัวอักษรไทยได้สวยงาม ต้องได้ฝึกการคัดบ่อยๆ ตามลำดับขั้นตอน และมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จนสามารถคัดได้อย่างสวยงามในเวลาที่กำหนด หรือถ้าเป็นเนื้อหาวิชาประเภทการแก้ปัญหา ก็ต้องให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหา และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหานั้น เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน เพื่อผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องไม่สับสน และสามารถโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เรียนได้ การจัดลำดับขั้นตอนควรเริ่มจากง่ายไปยาก รูปธรรมไปนามธรรม ไกลตัวไปใกล้ตัว และส่วนรวมไปส่วนย่อย จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ โดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม สื่อการสอน สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. สื่อบุคคลและของจริง หมายถึง ผู้สอน ผู้ช่วยสอน วิทยากรพิเศษ หรือของจริงต่างๆ เพื่อช่วยในการประกอบการสอนเป็นต้น

2. วัสดุและอุปกรณ์เครื่องฉาย เช่น ภาพยนตร์ แผ่นโปร่งใส สไลด์ फिल्म สตรีป ฯลฯ

3. วัสดุและอุปกรณ์เครื่องเสียง เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ

4. สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร รูปภาพ ฯลฯ

5. วัสดุที่ใช้แสดง เช่น แผนที่โลกโลก ของจำลองต่างๆ ฯลฯ

7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่วนตัวความรู้เป็นผลพลอยได้จากการกระทำกิจกรรม ทั้งนี้ เพราะระหว่างทำกิจกรรมผู้เรียนจะได้รับผล คือ เกิดการพัฒนาตนเองจากทางการคิด การปฏิบัติ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน การวางแผนจัดการ และเทคนิควิธีการต่างๆ ที่เรียกว่า เรียนรู้วิธีการหาความรู้ (Learn how to learn) ซึ่งมีคุณค่ามากกว่าตัวความรู้ ดังนั้น ในการสอน จึงต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม

8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ท้าทายความคิดความสามารถของผู้เรียน ผิภวนวิธีการแสวงหาความรู้ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและได้รับประโยชน์จากการเรียนอย่างแท้จริง เช่น การจัดกิจกรรมให้ได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จาก การสัมภาษณ์ จากการศึกษาออกสถานที่ จาก การเข้าร่วมฟังการอภิปราย การสัมมนา ฯลฯ หรือการจัดแสดงนิทรรศการ แสดงละคร จัดโต้วาที จัดแข่งขันการแต่งกลอนสด จัดประกวดเรียงความ ให้จัดป้ายประกาศวันสำคัญต่างๆ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นทั้งกิจกรรมในวิชาที่เรียน และกิจกรรมเสริมประกอบการเรียน (กิจกรรมเสริมหลักสูตร) ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ ความถนัด และได้พัฒนาศักยภาพส่วนตัวของผู้เรียนได้ดี

9. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในการสอนแต่ละเนื้อหาวิชาและแต่ละครั้ง ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีเดียวกันตลอด ความคิดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ เลือกใช้เทคนิควิธีสอนที่สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น สอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องให้ผู้เรียนได้คิดคำนวณ ได้แก้ปัญหา ได้ทดลอง ได้สืบเสาะหาความรู้ ดังนั้น ผู้สอนอาจเลือกใช้วิธีสอนแบบทดลอง แบบวิทยาศาสตร์แบบแก้ปัญหา หรือแบบสืบสวนสอบสวนตามความเหมาะสม เป็นการเปลี่ยนใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ผู้เรียนก็จะเรียนด้วยความกระตือรือร้น และเกิดการเรียนรู้ได้ดี

10. จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง เพราะทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสุข สบายใจ ไม่ตึงเครียด อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน บรรยากาศจะเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้สอนเป็นสำคัญ ถ้าผู้สอนเข้มงวด เคร่งขรึม และเคร่งเครียด บรรยากาศจะตึงเครียด ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจในการเรียน แต่ถ้าผู้สอนเข้าใจ ผู้เรียน ให้ความเมตตา มีบุคลิกภาพที่ร่าเริง แจ่มใส ไม่เข้มงวด ดุดัน ให้อิสระแก่ผู้เรียนได้ซักถาม ปัญหา และปรึกษาหารือกันระหว่างทำกิจกรรม โดยไม่ห่วงวายสับสน มีวินัยในตนเอง ก็จะเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมการทำกิจกรรมได้ดี

11. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง เพื่อค้นหาข้อดี ข้อบกพร่อง แล้วนำผลไปปรับปรุงแก้ไขสำหรับใช้ในครั้งต่อไป ในการวัดผลควรมีทั้งการวัดผลระหว่าง

ที่ผู้เรียนทำกิจกรรม และภายหลังการทำกิจกรรม โดยครูอาจใช้วิธีสังเกต ซักถาม ตรวจสอบ ผลงาน หรือทดสอบ เมื่อวัดผลแล้วพบว่ากิจกรรมนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีก็สามารถนำไปใช้ต่อได้ แต่ถ้าผู้เรียนพบปัญหาขณะปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนควรได้วิเคราะห์หาสาเหตุ แล้วแก้ไขให้ตรงจุด กิจกรรมนั้นอาจยากเกินระดับความสามารถของเด็ก สถานการณ์สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย หรือผู้เรียนยังขาดประสบการณ์พื้นฐาน ก็จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน อย่างแท้จริง โดยมุ่งพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้แสดงออก ได้มีส่วนร่วมฝึกฝน วิธีการแสวงหาความรู้ วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และจัดโดยมีบรรยากาศที่รื่นรมย์สนุกสนาน ตลอดจนจัดให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน

2.2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ จึงมีนักการศึกษาภาษาจีนหลายท่านได้ประมวลหลักการ วิธี รูปแบบ เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาไว้ ดังนี้

Jiang (2008) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ไว้ดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ความสามารถทางภาษาและการสื่อสารทางภาษา ทั้งนี้ ความสามารถทางภาษาครอบคลุมเรื่อง ระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษา และอักษรจีน เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะภาษาในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปใช้ในบริบทต่างๆ ได้

2. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การฝึกฝนทักษะ การประยุกต์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนเป็นทักษะ ทั้งนี้ เนื่องจากความรู้เกี่ยวกับภาษาไม่ใช่ทักษะ การมีความรู้อย่างเดียวยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ดังกล่าวให้กลายเป็นทักษะ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการฝึกฝนและประยุกต์ใช้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้สอนจึงควรศึกษาและใช้แนวทางการสอนแบบต่างๆ เช่น การฟัง-พูด การรับชม-ฟัง และวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response: TPR)

3. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การรู้จักอักษรจีน เพราะอักษรจีนมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนและต้องใช้การจำ ใน “Xiandai Hanyu Pinlü Cidian” (Beijing Yuyan Xueyuan Yuyan Jiaoxue Yanjiusuo, 1996 อ้างถึงใน Jiang J.W., 2008) ได้รวบรวมอักษรที่ใช้บ่อยมากที่สุดโดยระบุว่ามียังจำนวน 2,500 ตัวที่ครอบคลุมความถี่ของการใช้ตัวอักษรจีนทั้งหมดประมาณ 99% ในการเรียนภาษาจีน หากสามารถรู้จักและจดจำภาษาจีนที่ใช้บ่อย

ประมาณ 2,500 ตัว เหล่านี้ได้ ผู้เรียนก็จะสามารถอ่านเอกสารภาษาจีนทั่วไปได้ ดังนั้นการสอนอักษรจีนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนอย่างยิ่ง

4. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการสอนวัฒนธรรม เนื่องจากในการเรียนรู้ภาษาหนึ่งๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

5. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนควรจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาให้มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอนภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติฝึกฝนภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดและฝึกในสถานการณ์สมมติให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์จริง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้งสี่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญแก่ทักษะทุกด้าน ถึงแม้ทักษะการเขียนอักษรจีนจะยากกว่าทักษะอื่นก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรละเลย

Feng Juan (2010) ได้สรุปรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาไว้ทั้งหมด 8 วิธีการสอน ได้แก่

1. การจำลองสถานการณ์จริง การกำหนดสถานการณ์และจัดฉาก รวมถึงสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ให้เสมือนจริงมากที่สุด โดยครูสามารถสอนคำศัพท์ และสอดแทรกไวยากรณ์ใหม่ ๆ ลงในประโยคที่จะให้ผู้เรียนใช้ในการสนทนา โดยการกำหนดรายละเอียดเนื้อหา นั้น ครูควรเลือกเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน

2. การใช้เทคนิคเกมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การสอนโดยใช้เทคนิคเกมจะช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครู และระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยกัน อีกทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ การเชื่อมโยงเนื้อหาใหม่ ๆ เข้ากับเกม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกในการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ที่ยากขึ้น และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน แต่ทั้งนี้ครูควรเลือกเกมที่มีการแข่งขันกันอย่างพอเหมาะ และไม่ใช้เกมที่ก่อให้เกิดความรุนแรงและผลเสียต่อผู้เรียน

3. การใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอน การใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอนจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ เช่น การสอนคำศัพท์ภาษาจีนและวัฒนธรรมผ่านการฟังและร้องเพลง โดยการให้ผู้เรียนฝักร้องเพลงจีน และสอดแทรกการสอนคำศัพท์ใหม่ ๆ และวัฒนธรรมจีนลงไป รวมถึงการเปิดภาพยนตร์จีนที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ซึ่งการใช้สื่อมัลติมีเดียจะช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานและเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน

4. การสอนโดยใช้สัญลักษณ์แทนความหมาย การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีนนั้นๆ ได้ เช่นหากนักเรียนเห็นรูปภาพ ภูเขา จะสามารถบอกได้ทันทีว่า “山” (shān แปลว่า ภูเขา) หรือถ้าหากครูใช้อวัยวะในร่างกายทำท่าทางต่างๆ นักเรียนก็สามารถบอกได้ว่าท่าทางที่ครูทำนั้นมีความหมายว่าอย่างไร เสมือนเป็นข้อตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ครูอาจใช้วิธีการสอนนี้สอดแทรกกับเกมและใช้แทนคำสั่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำสิ่งต่างๆ เพื่อเป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีนต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

5. การสอนศิลปวัฒนธรรมจีนโดยการฝึกปฏิบัติ การเน้นให้ผู้เรียนใช้อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายไปพร้อมๆ กัน ยกตัวอย่างเช่น การตัดกระดาษจีน การใช้ตาในการมองเห็น ใช้มือในการบังคับกรรไกร มีด และบรรจุงัดตลงไปที่ลายบนกระดาษ การห่อและมัดบะจ่าง ใช้ตาในการมอง ใช้มือในการห่อและมัด ใช้จมูกดมกลิ่น และใช้ลิ้นสัมผัสรสชาติอาหาร เป็นต้น การเรียนโดยวิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำวิธีการ และสิ่งที่ได้เรียนรู้ยาวนานยิ่งขึ้น

6. การสอนทักษะการเขียนผ่านบันทึกประจำวัน การฝึกให้ผู้เรียนเขียนเรื่องราวสั้นๆ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของตนเอง ข่าวสารบ้านเมือง หรือเรื่องอื่นๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนทักษะการเขียนในห้อง โดยครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ผ่านทางสิ่งที่ผู้เรียนเขียนพรรณนาออกมา เช่น การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำลักษณะนาม การใช้คำวิเศษณ์ การใช้คำบุพบท เป็นต้น และครูสามารถแก้จุดบกพร่องลงในบทความที่นักเรียนเขียนมา เพื่อเป็นผลป้อนกลับให้กับผู้เรียนในการปรับวิธีการเขียนของตนเองในครั้งต่อไป

7. การใช้เทคนิค “สอนเสริม 3 นาที” การใช้เทคนิคดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและชอบในการเรียนรู้ภาษาจีน การสอนเสริม 3 นาที หมายถึง การใช้สามนาทีแรกก่อนการเริ่มการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยครูจะเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ ประวัติศาสตร์ หรือเกร็ดความรู้เล็กๆ ที่เกี่ยวกับประเทศจีนและภาษาจีนให้ผู้เรียนฟัง เช่น สภาพอากาศวันนี้ เทศกาลจีนช่วงนี้ เกี่ยว มังกร หน้ากากจีน เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้รู้สึกมีส่วนร่วมและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนข้อความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและภาษาจีนให้กับผู้เรียน

8. การให้กำลังใจ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติแง่ลบและประสบการณ์ที่ไม่ดี กับภาษาจีนก่อนจะมาเรียนภาษาจีน เช่น “ผมรู้สึกว่ายากภาษาจีนไม่รู้เรื่องและไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย” ดังนั้น Feng Juan จึงคิดค้นวิธี “การให้กำลังใจ” กับผู้เรียน มี 2 ประการด้วยกัน 1) ครูใช้คำพูดในการชมเชยนักเรียนทุกคนเป็นรายบุคคล เช่น ทำได้ดีแล้ว พยายามอีกนิดหนึ่ง เยี่ยมมาก และ 2) ครูใช้เทคนิคเพื่อนชมเพื่อน เช่น ใต้เพื่อนที่เรียนรู้ได้เร็วกว่าช่วยสอนเพื่อนที่ช้ากว่าและชมเชยให้กำลังใจว่า เพื่อนทำได้และทำได้ดีแล้ว

Janet (2010) ได้นำเสนอหลักการสอนภาษาจีนแบบบูรณาการ 4 ทักษะ (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) แบ่งเป็นบริบทของผู้สอนและผู้เรียน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสอนภาษาจีนแบบบูรณาการ 4 ทักษะ

ทักษะ	บริบทผู้สอน	บริบทผู้เรียน
ทักษะการฟัง	ช่วยให้ผู้เรียนให้สามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงพยัญชนะ วรรณยุกต์ คำศัพท์ หรือกลุ่มคำในภาษาจีน เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ในการแยกเสียงเพื่อแปลความหมายของสิ่งที่ฟัง	ในการเรียนภาษาจีนระยะเริ่มต้น ผู้เรียนควรฝึกฟังเสียงเจ้าของภาษาจีน ผ่านทางเทปเสียง แผ่นซีดีภาษาจีน รวมถึงการดูภาพยนตร์จีน
ทักษะการพูด	สื่อสารด้วยการพูดภาษาจีนกับผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการสอนแต่ละครั้ง และหมั่นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้ตอบ สนทนา ตอบคำถาม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เน้นการสนทนาภาษาจีน	พยายามพูดคุยสื่อสารเป็นภาษาจีนกับครู เพื่อน และบุคคลอื่นๆ ที่สามารถสื่อสารภาษาจีนได้ เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการพูดทั้งในและนอกห้องเรียน
ทักษะการอ่าน	เตรียมเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความต่างๆ ที่เป็นภาษาจีนให้เพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเน้นให้ผู้เรียนอ่านบทความที่มีการทำแบบฝึกหัด หรือตอบคำถามท้ายบท เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านจับใจความของผู้เรียน การฝึกฝนด้วยวิธีนี้บ่อยๆ นั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน และค้นพบเทคนิคการอ่านของตนเอง	ผู้เรียนควรเลือกอ่านสื่อหลากหลายชนิด หลากหลายประเภท เช่น จดหมาย บันทึกรายการ ข่าว บันเทิง ประจำวัน สำนวนต่างๆ บทความในอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วรรณกรรม
ทักษะการเขียน	ผู้สอนจะต้องช่วยผู้เรียนในการเขียนตัวอักษรจีนทีละตัวอักษร เพิ่มขึ้นเป็นกลุ่มคำ เป็นประโยค ไปจนถึงกลยุทธ์การเขียนความเรียง การเขียนเพื่อการสื่อสาร บรรยายเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างเป็นธรรมชาติและมีระบบ	ควรหมั่นทบทวนเกี่ยวกับโครงสร้างของคำ ประโยค และรูปแบบการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ที่มา (Janet, 2010)

Jin Jie Ming (2010) ได้สรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่สำคัญไว้ 3 ประการ คือ

1. การใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่สอนได้ง่ายยิ่งขึ้น และสามารถจดจำเนื้อหาที่ครูสอนได้มากขึ้น ซึ่งในการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องสอดคล้องและควบคู่ไปกับวิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนด้วย

2. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้การใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับวิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนก็เป็นการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน เช่นการกำหนดสถานการณ์และการแสดงบทบาทสมมติ การวาดภาพในหัวเรื่องที่ครูกำหนดและพรรณนาภาพที่ตนเองวาด เป็นต้น ครูจึงควรค้นหาวิธีการสอนใหม่ๆ และสื่อใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และก้าวทันยุคสมัย การเชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียนมากที่สุด เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันตนเอง

3. การสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมจีน เช่น การสอนทำอาหารจีน การใช้ตะเกียบคีบอาหาร และมารยาทบนโต๊ะอาหาร การเรียนรู้เกี่ยวกับความเชื่อและคำสอนที่ชาวจีนนับถือ เช่น ลัทธิเต๋า (ขงจื้อ) การสอนการรำกังฟูควบคู่กับการเปิดภาพยนตร์เรื่อง กังฟูแพนด้า ให้ผู้เรียนได้ชม เพื่อเป็นการใช้สื่อในการสอนคำศัพท์ภาษาจีนเพิ่มเติมจากภาพยนตร์ การเรียนประวัติศาสตร์จีนผ่านทางสิ่งประดิษฐ์ของจีน เช่น กระดาษ เข็มทิศ เป็นต้น เทศกาลที่สำคัญต่างๆ และฝึกทำงานประดิษฐ์สิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของแต่ละเทศกาล เช่น การตัดกระดาษจีนแปะโคมไฟ ในเทศกาลโคมไฟ การห่อและมัดบะจ่างในเทศกาลบะจ่าง

Zhang Zhi Juan (2011) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สื่อสารภาษาจีนทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารแบ่งออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Mode) หมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดและผ่านการพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น การแชทด้วยข้อความในโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ฝึกการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยสีหน้าท่าทางอย่างเป็นธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ให้นักเรียนจับคู่สนทนา ให้นักเรียนคนแรกอธิบายถึงเรื่องราว หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง กลับสิ่งของ และนักเรียนอีกคนหนึ่งตั้งคำถาม สนทนาโต้ตอบกันไปมาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

2. การตีความ (Interpretive Mode) หมายถึง การฝึกผู้เรียนให้รู้จักการตีความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องในสิ่งที่อ่านและฟัง ผู้เรียนอาจไม่สามารถแปล

ความหมายของคำศัพท์ได้หมดทุกคำแต่สามารถจับใจความและคำสำคัญของเรื่องราวนั้นได้ เช่น การฟังพยากรณ์อากาศ การอ่านนวนิยายหรือบทความ เป็นต้น ครูสามารถประเมินความเข้าใจของผู้เรียนในการตีความโดยให้ผู้เรียนเขียน หรือพูดอธิบายความหมายของสิ่งที่ได้อ่านหรือฟัง

3. การนำเสนอ (Presentational Mode) หมายถึง การนำเสนอบทความที่ผู้เรียนแต่งขึ้นและนำเสนอผ่านทักษะการพูดหรือการเขียน โดยประโยชน์ของการนำเสนอหน้าชั้นเรียนจะเป็นการประเมินว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีนมากน้อยเพียงใด การประเมินดังกล่าวอาจมาจากครูและเพื่อนร่วมชั้นร่วมกันประเมิน

Ma Xiao Ling (2013) ได้สรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ครูควรเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ครูจะต้องจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียงเพลง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ให้พร้อมต่อการเรียนการสอนนับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ภาษาจีน

2. ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และสามารถเลือกวิธีการสอนต่างๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา อีกทั้งครูผู้สอนจะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิด วิธีการสอนใหม่ๆ ในปัจจุบัน

3. ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวิชาที่ตนเองสอน เพื่อสามารถเลือกเนื้อหา กิจกรรม และวิธีสอนที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นอย่างไรในสังคม และจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนตอบสนองนโยบายของชาติ สร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและยั่งยืน

Zhang Jie Ling (2016) ได้นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการสอนที่เน้นภาระงาน (Task-based Learning) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยมีขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูผู้สอนจะต้องเลือกเรื่องและระบุขอบเขตเนื้อหาของเรื่องที่ต้องการจะสอน

ขั้นที่ 2 ออกแบบ กำหนดภาระงานที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยที่สมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีจำนวนเท่ากับภาระงานที่กำหนด

ขั้นที่ 4 ควรให้ผู้เรียนได้ลองทำภาระงานอื่น ๆ โดยการสลับภาระงานกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน

ขั้นที่ 5 ครูผู้สอนนำสิ่งที่จดบันทึกในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติภาระงาน แกะไขความเข้าใจผิดต่าง ๆ ของผู้เรียน สรุปความรู้ที่ได้รับ และให้ข้อเสนอในการปฏิบัติภาระงานครั้งต่อไป

2.2.5 การเรียนการสอนสัทอักษรพินอิน และตัวอักษรจีน

เหียน จิ่งเหวิน (2559) ได้อธิบายว่าระบบการเขียนของภาษาจีนเป็นระบบการเขียนที่ไม่ได้แสดงเสียงในตัวอักษรเอง ดังนั้นการเรียนภาษาจีนจึงต้องอาศัยเครื่องหมายกำกับการออกเสียงชุดหนึ่งเป็นตัวช่วยในการแยกแยะเสียง จีนเคยใช้เครื่องหมายเก้าสองระบบ แต่เพื่อทำให้การเรียนการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจึงได้พัฒนาและประกาศใช้สัทอักษรระบบใหม่สำหรับภาษาจีนขึ้นมาอีกระบบหนึ่ง เรียกว่า 汉语拼音 (Hanyu Pinyin สัทอักษรภาษาจีน) ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการเรียนภาษาจีน ซึ่งประกอบไปด้วย เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

นอกจากนี้ เหียน จิ่งเหวิน (2559) ยังอธิบายเกี่ยวกับตัวอักษรจีนว่า ตัวอักษรจีนเกิดจากการวาดภาพของคนโบราณในสมัยดึกดำบรรพ์ เราเรียกว่า อักษรภาพ ซึ่งสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน อักษรภาพอาศัยรูปร่างตัวอักษรแสดงความหมาย กล่าวคือ ในช่วงแรกอักษรภาพจำนวนมากเห็นแล้วพอจะรู้ความหมาย เพราะคล้ายของจริงมาก ดังนั้นระบบการเขียนของภาษาจีนจึงเป็นระบบการเขียนที่แสดงความหมาย ซึ่งต่างกับระบบการเขียนในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฯลฯ ที่เป็นระบบการเขียนที่แสดงการออกเสียง โดยรูปร่างของตัวอักษรเองไม่ได้แสดงความหมายแต่อย่างใด แต่เพื่อทำให้การเขียนสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น อักษรภาพได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการลดจำนวนเส้นขีดให้น้อยลง และหันมาใช้เส้นตรงแทนเส้นโค้งที่เขียนยาก สุดท้ายกลายเป็นเครื่องหมายการเขียนไปแล้วอย่างเต็มตัว ตัวหนังสือจีนที่ใช้ในปัจจุบันนี้ไม่สามารถทำให้คนที่ไม่เคยเรียนภาษาจีนรับรู้ความหมายจากรูปร่างของตัวอักษรได้อีกต่อไป คงเหลือส่วนน้อยเท่านั้นที่ยังคงมีร่องรอยของอักษรภาพค่อนข้างชัดเจนถึงทุกวันนี้ วิธีประดิษฐ์ตัวหนังสือจีนหลักๆ มีอยู่ 4 วิธี ดังนี้

1. อักษรภาพ เป็นการวาดภาพตามรูปร่างของสิ่งของที่มีอยู่จริง ส่วนใหญ่เป็นตัวหนังสือเดี่ยว ตัวหนังสือประเภทนี้เป็นตัวหนังสือที่เก่าแก่ที่สุด ถึงแม้ว่ามีจำนวนแค่ประมาณ 5% ของตัวหนังสือที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ถือว่าสำคัญที่สุด เพราะส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของตัวหนังสือที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในภายหลัง

2. ตัวหนังสือที่ใช้เครื่องหมายนามธรรมแสดงความหมาย ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นตัวหนังสือเดี่ยว ตัวหนังสือประเภทนี้มีจำนวนไม่มาก

3. ตัวหนังสือผสมเพื่อแสดงความหมายใหม่ เป็นตัวหนังสือใหม่ที่ประกอบขึ้นมาจากตัวหนังสือเดี่ยวหรือส่วนประกอบของตัวหนังสือสองตัวหรือสองตัวขึ้นไป เพื่อแสดงความหมาย

ใหม่ ตัวหนังสือประเภทนี้มีจำนวนมาก ทั้งหมดเป็นตัวหนังสือผสมที่สร้างขึ้นจากตัวหนังสือเดี่ยวหรือ ส่วนประกอบของตัวหนังสือ

4. ตัวหนังสือผสมที่แสดงทั้งความหมายและเสียง โดยประกอบขึ้นจากตัวหนังสือ เดี่ยวหรือส่วนประกอบของตัวหนังสือ ซึ่งมีส่วนหนึ่งทำหน้าที่บอกความหมาย และอีกส่วนหนึ่งทำ หน้าที่บอกเสียง ปัจจุบันนี้ตัวหนังสือประเภทนี้มีมากกว่า 80% ของตัวหนังสือจีนทั้งหมด

ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์แมนดาริน (2562) ได้ระบุไว้ว่า “พินอิน” เป็นมาตรฐานในการ สะกดอ่านออกเสียงภาษาจีนที่กฎหมายทางประเทศจีนกำหนด โดยทางรัฐบาลจีนได้ออกประกาศใช้ “พินอิน” ตามกฎหมาย “พินอิน” มีจำนวนตัวอักษรจำกัด มีกฎการสะกดที่แน่นอน ทั้งระบบมี พยางค์เสียงที่ไม่มีวรรณยุกต์กำกับเพียงจำนวน 415 เสียง ถ้ามีวรรณยุกต์กำกับจะมี 1,319 เสียง เท่านั้น ซึ่งเมื่อเทียบกับอักษรจีนที่มีจำนวนมากแล้วพินอินจะง่ายต่อการเรียนรู้ ใช้เวลาไม่นานก็ สามารถอ่านและเขียนพินอินได้คล่อง ถ้าสะกดอ่านพินอินได้ก็หมายความว่าเราสามารถอ่านเสียงของ คำศัพท์และประโยคของภาษาจีนได้ทั้งหมด ซึ่งเวลาใช้ตำราเรียน พจนานุกรมต่างๆ พินอินสามารถ เป็นเครื่องมือช่วยให้ง่ายต่อการศึกษาและสามารถฝึกอ่านออกเสียงด้วยตนเองได้ด้วย แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์

ส่วนตัวอักษรจีน ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์แมนดาริน (2562) ได้ระบุไว้ว่าเป็นตัวอักษรที่ ได้วิวัฒนาการจากอักษรรูปภาพอันเก่าแก่ การเรียนรู้ตัวอักษรจีนก็ถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นการสัมผัส วัฒนธรรมจีนอย่างแท้จริงของผู้เรียน ซึ่งตัวอักษรจีนเป็นหนึ่งในตัวอักษรที่มีประวัติยาวนานที่สุดของ โลก ปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้ภาษาจีนถึงหนึ่งในสี่ของโลก ตัวอักษรจีนนับว่ามีคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อ วัฒนธรรมจีน อักษรจีนมีวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงรูปแบบมาหลายครั้งหลายหนและค่อยๆ ประกอบตัวขึ้นมาเป็นตัวหนังสือจีนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

จากการศึกษาหลักการ วิธี รูปแบบ เทคนิคการจัดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษา นั้น สรุปได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ขอบเขตใน การสอนภาษาจีนนั้นเกี่ยวกับเนื้อหาในวิชาภาษาจีน เช่น คำศัพท์ภาษาจีน ไวยากรณ์จีน ตัวอักษรจีน สัทอักษรพินอิน การออกเสียงภาษาจีน และการสอดแทรกวัฒนธรรมจีนในกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกทักษะทางภาษา โดยกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนที่ครูผู้สอนจัดขึ้นจะต้องคำนึงถึง ความหลากหลายของผู้เรียน การเลือกใช้หลักการ วิธี รูปแบบ เทคนิคการสอน รวมถึงกิจกรรมที่ สอดคล้องกับเนื้อหาภาษาจีนที่จะสอนด้วยเช่นกัน

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน สิ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์การเรียนรู้ คือสื่อการสอน ผู้วิจัยได้นำเสนอสื่อการสอน ดังนี้

2.3.1 ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) อธิบายไว้ว่า สื่อการสอนเป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ชัดเจนและเร็วขึ้น ตลอดจนช่วยสร้างความสนใจได้ดี สื่อการสอนที่ดีจะช่วยให้การสอนดำเนินไปได้ราบรื่นและสะดวกคล่องตัวแก่ผู้เรียน การเตรียมสื่อการสอนทำให้ผู้สอนทราบว่าใช้อะไรเป็นสื่อช่วยสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

สมจิต จันทรฉาย (2557) ได้อธิบายว่า สื่อการเรียนการสอน คือ เครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นตัวกลางที่ใช้ส่งผ่านความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้จากครูสู่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันยังได้รับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล (2558) ได้อธิบายว่าสื่อการเรียนรู้ เป็นตัวกลางสำหรับส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี ตลอดจนเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น การใช้สื่อการเรียนรู้จะต้องเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนแต่ละคน

กล่าวโดยสรุป สื่อการเรียนการสอนคือเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้จากสื่อการสอนได้อย่างชัดเจน

2.3.2 ประเภทของสื่อการสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้อธิบายประเภทของสื่อไว้ว่า สื่อการสอนแบ่งได้เป็นสื่อประเภทวัสดุ เช่น ของจริง ของจำลอง รูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ แผนที่ หนังสือ เป็นต้น สื่อประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ โทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ เป็นต้น และสื่อประเภทวิธีการ ได้แก่ กิจกรรมทุกอย่างที่ครูหรือนักเรียนจัดขึ้น ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การขีดหุ่น การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น เนื่องจากสื่อมีหลายประเภท ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมลักษณะเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของบทเรียน ลักษณะของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมต่างๆ

สมจิต จันทรฉาย (2557) แบ่งประเภทของสื่อการสอน ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ โดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์ เป็นสื่อเพื่อแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายประเภท เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จุลสาร จดหมาย จดหมายเหตุ บันทึก รายงานวิทยานิพนธ์ เป็นต้น สื่อสิ่งพิมพ์นั้นมีประโยชน์คือสะดวกในการพกพา สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แบบเรียน ตำรา เป็นสื่อที่เป็นรากฐาน สำคัญของการเรียนรู้ เพราะมีกระบวนการในการผลิตอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นที่เชื่อถือและยอมรับให้เป็น แหล่งข้อมูลความรู้ที่สำคัญ

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) สไลด์ แถบบันทึกเสียง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยียังหมายรวมถึงกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันคือสื่อคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสื่อคอมพิวเตอร์สามารถตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างรวดเร็วและค่อนข้างมีประสิทธิภาพ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนต้องใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หลักในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถหาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วและเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน

3. สื่ออื่นๆ นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีแล้ว ยังมีสื่ออื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าสื่อ 2 ประเภทดังกล่าวข้างต้น ได้แก่

3.1 สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสภาพที่อยู่รอบตัวผู้เรียน เช่น พืชผัก ผลไม้ สัตว์ชนิดต่างๆ ปรากฏการณ์แผ่นดินไหว สภาพดินฟ้าอากาศ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยาการหรือแหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุด ชุมชน สังคม วัฒนธรรม เป็นต้น

3.2 สื่อกิจกรรมหรือกระบวนการ หมายถึง สื่อที่อยู่ในรูปแบบของการนำเสนอ ซึ่งต้องอาศัยกิจกรรมหรือกระบวนการเป็นตัวกลางในการนำเสนอความรู้และประสบการณ์ ดังนั้นจึงเรียกสื่อประเภทนี้ว่าสื่อประเภทวิธีการ (Method) เช่น วิธีการบรรยาย การอภิปราย การสาธิต อีกทั้งกิจกรรมการแก้ปัญหา การเล่นเกม การฝึกฝน การนำเสนองานและการเรียนเสริมนอกเวลา ครูสามารถใช้สื่อกิจกรรมแต่ละประเภทมาใช้ร่วมกันได้ในหนึ่งคาบเรียน ตามความเหมาะสมของเนื้อหา บทเรียน และขนาดของกลุ่มผู้เรียน เช่น กลุ่มผู้เรียนที่มีขนาดเล็ก และผู้เรียนกล้าโต้ตอบกับครู การใช้สื่อกิจกรรมแบบร่วมมือและแก้ปัญหานั้นค่อนข้างเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนในลักษณะนี้ สำหรับกิจกรรมประเภทที่ครูเป็นผู้นำเสนอความรู้และสาธิตความรู้ต่างๆ เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

จากนักการศึกษาข้างต้นได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า สื่อการสอนมีหลายประเภท ซึ่งมีประโยชน์และคุณค่าแตกต่างกันไป ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอนและเหมาะสมกับผู้เรียน การเลือกใช้ประเภทสื่อการสอนที่เหมาะสมและน่าสนใจแก่ผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและจดจำได้นาน

2.3.3 สื่อการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

เครื่องมือที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือสื่อการสอนภาษาจีนต่างๆ โดยมีการนำเสนอสื่อการสอนภาษาจีนของนักวิชาการดังต่อไปนี้

Jin Jie Ming (2010) ได้เสนอการใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. การใช้สื่อวัสดุ

1.1 การใช้บัตรคำศัพท์ในการสอนตัวอักษรจีนและการทบทวนคำศัพท์เก่า และการสอนคำศัพท์ใหม่ สามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน

1.2 การใช้บัตรภาพในการสอนคำศัพท์ หรือทดลองการจำคำศัพท์ของผู้เรียน

2. การใช้สื่อมัลติมีเดีย

การใช้สื่อเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้เรียน เช่น การดูวิดีโอเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสอนการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารและการปฏิบัติตนในสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลายได้อย่างถูกต้อง การดูวิดีโอวิวัฒนาการของตัวอักษรจีน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาประวัติศาสตร์อักษรจีน เพิ่มความสามารถในการจำคำศัพท์ของผู้เรียน

3. การใช้เทคนิคต่างๆ ในการเรียนการสอน

การใช้เกมการแข่งขันเป็นสื่อ เช่น การแข่งขันวาดภาพเพื่อใบ้คำศัพท์ การเล่นเกมเปิดภาพสลับและแข่งความเร็วในการตอบ การใช้เทคนิคคลับคำศัพท์ที่สอนในกระดานเมื่อใกล้จบคาบให้ครูทวนคำศัพท์ให้ผู้เรียนโดยการลบคำศัพท์ออกจากประโยคและให้ผู้เรียนเติมคำในช่องว่างที่ลบบนนั้น ทำอย่างนี้จนลบบออกหมดทั้งกระดาน

จินตนา วิเศษจินดา (2560) ได้เสนอการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้กับการสอนภาษาจีนตามทักษะ

ประเด็นการสอน	ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้อ
ทักษะการฟังและการพูด	วิดีโอการออกเสียงพยางค์ วรรณยุกต์ ตัวอักษรจีน VCD บทสนทนา (สำเนียงเจ้าของภาษา) เพลงจีน ข่าวสาร วิทยูจีน กลอนจีน ละครหรือภาพยนตร์จีน
ทักษะการอ่าน	ตำราเรียน แบบเรียนนอกเวลา การ์ตูนจีน ฉลากสินค้า หนังสือพิมพ์จีน นิทานประวัติศาสตร์จีน เทศกาลจีน
ทักษะการเขียน	วิดีโอตัวอย่างการเขียนลำดับขีดในภาษาจีน ตัวอย่างการเขียนในรูปแบบต่างๆ เช่น ใบปลิวสินค้า ปัดประกาศ จดหมาย เรียงความ ย่อความ

ประเด็นการสอน	ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้
การสอนคำศัพท์	บัตรภาพ บัตรคำศัพท์ พจนานุกรมภาษาจีน
การออกเสียงภาษาจีน	วีดิทัศน์การออกเสียงพยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวอักษรจีน VCD บทสนทนา (สำเนียงเจ้าของภาษา) วีดิทัศน์การออกเสียงอักษรจีน คำศัพท์ต่างๆ
ตัวอักษรจีน	แบบการฝึกการเขียนตัวอักษรจีน วีดิทัศน์วิวัฒนาการตัวอักษรจีน รูปภาพที่ใกล้เคียงกับตัวอักษรจีน

ทิมา (จินตนา วิเศษจินดา, 2560)

ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์ (2560) กล่าวถึงมัลติมีเดีย หรือสื่อเทคโนโลยีสำหรับการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศว่า ผู้สอนส่วนใหญ่อาจจะมีช่องทางในการเข้าถึงสื่อมัลติมีเดียได้อย่างหลากหลายในการช่วยเหลือในการสอนภาษาจีน ในปัจจุบันมีสื่อ เทคโนโลยี มัลติมีเดียจำนวนมากที่พัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของครูผู้สอนภาษาจีน ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกสบาย ในที่นี้ขอนำเสนอตัวอย่างของสื่อมัลติมีเดียที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. การใส่คำอ่านตัวอักษรจีน (พินอิน) คำแปลและค้นหาตัวอักษรจีนด้วยระบบพินอิน และจู้ฮิน ครูผู้สอนภาษาจีนสามารถใช้งาน Popup Chinese Website ในการใส่เสียงอ่านพินอินให้กับตัวอักษร ซึ่งสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ยังสามารถเลือกตัวอักษรจีนที่ต้องการได้ เช่น เมื่อใส่ประโยคภาษาจีน แล้วกดที่ช่อง pinyinize ก็จะได้ปรากฏคำอ่าน และถ้าเลือกคำว่า Translate ก็จะช่วยในการแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ด้วย

2. พจนานุกรมช่วยแปลและลำดับขีดตัวอักษรจีน MDBG เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยสอนในการแปลภาษาจีน โดยสามารถใส่ประโยคภาษาจีนที่มีความยาวได้ และจะทำการแปลเป็นภาษาอังกฤษแบบแยกคำ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนประหยัดเวลาในการเปิดพจนานุกรมเพื่อหาคำแปล นอกจากนี้ยังระบุคำอ่านและเสียงวรรณยุกต์ให้ด้วย

3. การใส่คำอ่านพินอิน การเปลี่ยนตัวอักษรจีนแบบย่อและแบบตัวเต็ม การใส่เสียงวรรณยุกต์ โดยใช้งานเว็บไซต์ Beijing Putonghua Xuehui ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนและผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ โดยสามารถช่วยใส่เสียงคำอ่านพินอิน แปลงตัวอักษรตัวเต็มเป็นตัวย่อ หรือจากตัวย่อเป็นตัวเต็มได้

4. การสร้างตารางสำหรับคัดตัวอักษรจีน อักษรจีนนับว่าเป็นสิ่งที่ยากสำหรับผู้เพิ่งเริ่มเรียน การฝึกฝนโดยการคัดอักษรจีนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง สื่อเทคโนโลยีที่สามารถช่วยครูสร้างสื่อดังกล่าวได้ ได้แก่ YES Chinese Website เป็นเทคโนโลยีช่วยสร้างตารางคัดคำศัพท์โดยสามารถกำหนดจำนวนตัวอักษรจีน จำนวนแถว และคอลัมน์ของตารางคัดคำศัพท์ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้เป็นอย่างดี

5. การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน การเขียนตัวอักษรจีนที่ถูกต้องตามลำดับขีดยกจากจะทำให้ตัวอักษรจีนมีรูปร่างที่สมส่วนแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้าง ส่วนประกอบของอักษรจีนแต่ละตัว ทั้งนี้ยังช่วยให้การเขียนอักษรจีนเป็นเรื่องง่ายแก่การจดจำ เทคโนโลยีช่วยสอนในการแสดงลำดับขีด ได้แก่ Stroke-Order Learning Website ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้สอนไม่ต้องเขียนตัวอักษรจีนซ้ำหลายครั้งอีกด้วย

สื่อการเรียนการสอนภาษาจีน เป็นเครื่องมือและสิ่งที่ครูเลือกใช้เพื่อจะนำความรู้และเนื้อหาภาษาจีนส่งไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีน และช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่ครูผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขอบเขตการใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ของครูครอบคลุมในเรื่องประเภทของสื่อ และการใช้สื่อการสอนในวิชาภาษาจีน

2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.4.1 ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สังวร ังดกระโทก (2556) กล่าวถึงความหมายของการประเมินทางการศึกษาที่สมดุคือ การประเมินที่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เพียงพอแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ นักเรียน ครูผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น ดังนั้นการประเมินทางการศึกษาต้องให้สารสนเทศที่ถูกต้องแก่บุคคลเหล่านี้ การจะได้ข้อมูลที่ต้องการและเพียงพอขึ้นอยู่กับการออกแบบการประเมินที่ต้องหลากหลายและมีความสมดุ

จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2560) ได้สรุปความหมายของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นเป้าหมายสำคัญของการประเมินผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการค้นหาและแปลความหมายหลักฐานร่องรอยการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องที่ได้เรียนรู้และสิ่งที่ยังไม่ได้เรียนรู้ความต้องการที่จะเรียนรู้และวิธีที่ดีที่สุดที่จะไปถึงความต้องการเรียนรู้เหล่านั้น

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2560) กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยการประเมินขณะเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สารสนเทศจากการประเมินการเรียนรู้สะท้อนประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และการ

สอนของผู้สอน นำไปสู่การปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพและมีความสุข และกำหนดระดับคะแนนตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากการศึกษาความหมายการวัดผลประเมินผลจากนักการศึกษาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่าการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการที่ให้ข้อมูลสารสนเทศจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปรากฏอย่างชัดเจนในหลักฐานร่องรอยการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปสู่การปรับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4.2 จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สมจิต จันทรฉาย (2557) กล่าวว่า การวัดประเมินผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้อของผู้เรียน
2. ทำให้ทราบจุดอ่อน จุดแข็งของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสามารถนำสารสนเทศไปใช้วางแผนแก้ไขปัญหาคือผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม
3. ประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้ในการเรียนการสอน
4. ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตร
5. ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของผู้สอน
6. สื่อสารให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน จัดทำได้โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แคลความหมายข้อมูล แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้อของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการเรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพ การประเมินระหว่างการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อเป็นการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทุกวันเป็นการประเมินเพื่อค้นหาให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาในการเก็บข้อมูลผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมิน ที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ การประเมินความรู้อเดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งที่สำคัญในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้อเดิมกับความรู้อใหม่ ทำให้การเรียนรู้อพอกพูน แก้ไขความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนเองได้

2. การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน หมายถึง การประเมินสรุปผลการเรียน (Summative Assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ จบรายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนน หรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดีต้องให้โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้การเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน

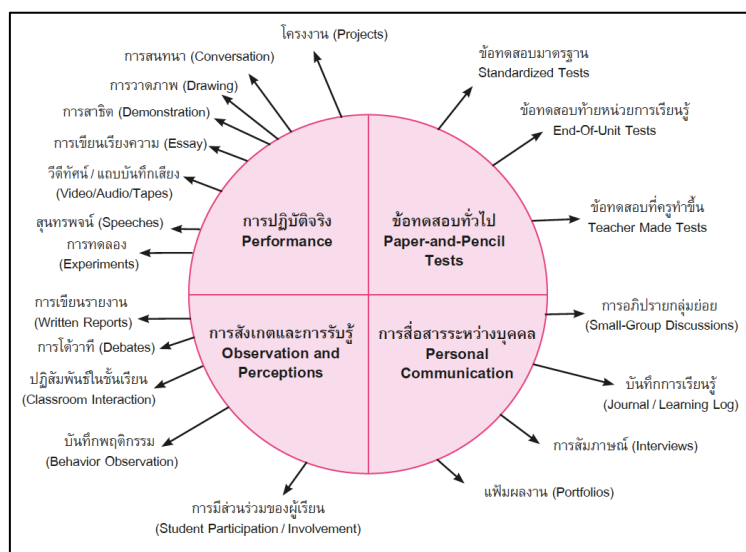
2.4.3 หลักการวัดและประเมินผลภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

Zhang Zhi Juan (2011) ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาไว้ว่า การวัดและประเมินผลผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษาจีนควรมีการวัดประเมินผลโดยการสอบแบบเป็นทางการเพื่อบันทึกคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนไว้เป็นหลักฐาน ควบคู่กับการวัดประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติเป็นระยะ ซึ่งเป็นการวัดประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนนี้จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับภาษาจีนของผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที เช่น การตอบคำถาม การอภิปรายที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารผ่านทักษะการพูด โดยครูสามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับไวยากรณ์ คำศัพท์ หรือใจความของเรื่องที่กำลังสื่อสารหรือไม่อย่างไร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนภาษาจีนไว้ ดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องประเมินตามมาตรฐานการวัดระดับความรู้และสาระการเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอนและสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามลักษณะการประเมินผลทางภาษา ดังภาพที่ 1
3. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียน พัฒนาการเรียนภาษาจีน โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความคิดของผู้เรียน รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงวิธีการประเมินผลทางภาษา
ที่มา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556)

จินตนา วิเศษจินดา (2560) ได้เสนอวิธีและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลกับ
ทักษะต่างๆ ทางภาษาจีนของผู้เรียน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวัดและประเมินผลในวิชาภาษาจีน

ประเด็น	วิธีและเครื่องมือการวัดและประเมินผล	
	แบบเป็นทางการ (Formal Assessment) / การประเมินเพื่อสรุปรวม (Summative Assessment)	แบบไม่เป็นทางการ (Informal Assessment) / การประเมินในชั้นเรียน (Classroom Assessment)
1. เนื้อหา - คำศัพท์ภาษาจีน - ไวยากรณ์จีน - ตัวอักษรจีน - การออกเสียง - วัฒนธรรมจีน	- การสอบย่อยเก็บคะแนน - การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนเพื่อตัดสินผลและการเลื่อนชั้น	- การสังเกตพฤติกรรม - การสอบปากเปล่า - การพูดคุย - การใช้คำถาม - การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ - การปฏิบัติ - แฟ้มสะสมงาน
2. ทักษะทางภาษาจีน - การฟัง - การพูด - การอ่าน - การเขียน		- การทดสอบย่อย - การประเมินตามสภาพจริง - การประเมินตนเองของผู้เรียน - การประเมินโดยเพื่อน

ที่มา (จินตนา วิเศษจินดา, 2560)

2.4.4 การสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีน (HSK) และ วิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4)

ศูนย์สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 (2559) ได้อธิบายไว้ว่า HSK ย่อมาจากตัวสะกดพินอินของภาษาจีนว่า Hanyu Shuiping Kaoshi ซึ่งหมายถึง การสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีน สำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ การสอบนี้จัดขึ้นโดย The Office of Chinese Language Council International : HANBAN ของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ข้อสอบมีลักษณะเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ทั้งในภาคธุรกิจ และภาคการศึกษา เนื่องจากสามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินในการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านภาษาจีน หรือเป็นเกณฑ์ในการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียนรายวิชาภาษาจีนในการศึกษาตามหลักสูตรต่างๆ ในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย

ประโยชน์และความสำคัญของการสอบ HSK

1. เพื่อวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาจีนกลางของผู้สอบ และเป็นข้อมูลให้ตนเองสามารถพัฒนาการเรียนของตนเองได้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และวัดมาตรฐานการสอนภาษาจีนของสถานศึกษา
3. ประกาศนียบัตรผลสอบ สามารถใช้เป็นเอกสารประกอบการศึกษาต่อในประเทศจีน หรือเป็นใบเบิกทางในการประกอบวิชาชีพ
4. ใช้เป็นหลักฐานแสดงความเทียบเท่าด้านความรู้ภาษาจีน เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าเรียนวิชาภาษาจีนในระดับที่ต่ำกว่าตามโครงสร้างทางการศึกษาได้

การสอบวัดระดับความรู้ทางภาษาจีน HSK ในปัจจุบันเป็นการสอบที่เชื่อถือได้ และมีประสิทธิผล ดังนี้

1. HSK เป็นการสอบที่มีความเชื่อถือสูง ใช้ข้อสอบแบบภาวิสัยเป็นหลัก (คือการสอบที่มีการให้คะแนน เป็นแบบเดียวกันแม้ว่าผู้ตรวจข้อสอบเป็นคนละคน) มีข้อสอบ 2 ประเภท ทั้งหมด 170 ข้อ ในข้อสอบจำนวนนี้ 154 ข้อ เป็นข้อสอบให้เลือกตอบแบบปรนัย คือเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากหลายคำตอบ อีก 16 ข้อเป็นข้อสอบให้เติมช่องว่าง (อัตนัย) เพราะฉะนั้น HSK มีข้อสอบมาก การให้คะแนนเป็นแบบภาวิสัย คือเป็นการให้คะแนนที่มีมาตรฐานแน่นอน โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ตรวจข้อสอบ ซึ่งทำให้มีหลักประกันในด้านความเชื่อถือ ตามปกติข้อสอบแบบมาตรฐาน ต้องมีอัตราความเชื่อถือ 90% ขึ้นไป อัตราความเชื่อถือของข้อสอบ HSK ที่ทดสอบจากข้อสอบ 4 ชุดมีถึง 95% ขึ้นไป

2. HSK เป็นการสอบที่ข้อสอบมีมาตรฐาน ตามปกติความยากง่ายของการสอบวัดระดับควรจะอยู่ระหว่าง 50% ถึง 60% เป็นดีที่สุด เมื่อคำนวณจากข้อสอบ HSK หลายปีมานี้ปรากฏว่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 55% ถึง 57% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการสอบ HSK มีความสม่ำเสมอดี

3. HSK มีประสิทธิภาพสูง HSK พิจารณาข้อสอบตามข้อเรียกร้อง ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ที่กำหนดไว้ใน “มาตรฐานของระดับความรู้ภาษาจีนและโครงสร้างระดับชั้นภาษาจีน” ทำการทดสอบทักษะในการใช้ภาษาด้านการฟัง อ่านและเขียน สามารถวัดระดับภาษาที่มีอยู่จริงของผู้ที่เข้าร่วมการสอบได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพหน่วยงานต่างๆ ที่ใช้บุคลากรที่มีความรู้ภาษาจีน ก็มีความเห็นว่า HSK มีการแยกแยะระดับภาษาของผู้เข้าร่วมการสอบได้เป็นอย่างดี

ระดับชั้นการสอบความรู้ทางภาษาจีน HSK

ระดับที่ 1 สำหรับผู้สอบที่เข้าใจคำศัพท์และประโยคภาษาจีนง่ายๆ เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 150 คำ

ระดับที่ 2 สำหรับผู้สอบที่สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 300 คำ

ระดับที่ 3 สำหรับผู้สอบที่สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารเรื่องความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน และท่องเที่ยวในประเทศจีน เป็นต้น เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 600 คำ

ระดับที่ 4 สำหรับผู้สอบที่สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารในหัวข้อที่กว้างขวางขึ้น และสามารถสื่อสารกับผู้ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ได้อย่างคล่องแคล่ว เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 1,200 คำ

ระดับที่ 5 สำหรับผู้สอบที่สามารถอ่านเข้าใจภาษาจีนจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารจีน ฟังเข้าใจรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์จีน และสามารถพูดภาษาจีนในที่สาธารณะได้ เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 2,500 คำ

ระดับที่ 6 สำหรับผู้สอบที่สามารถฟังและอ่านข่าวสารภาษาจีนได้ดี สามารถสื่อสารความคิดเห็นของตัวเองด้วยปากเปล่าหรือการเขียนเป็นภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 5,000 คำขึ้นไป

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558) ได้กล่าวว่า PAT เป็นการทดสอบวิชาความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (Professional and Academic Aptitude Test) คือ การวัดความรู้ที่เป็นพื้นฐาน กับศักยภาพที่จะเรียนในวิชาชีพนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ และเพื่อใช้เป็นคะแนนในการนำไปสอบระบบกลางการรับนิสิต นักศึกษา หรือแอดมิชชันกลาง โดยรูปแบบข้อสอบจะมีทั้งปรนัยและอัตนัย คะแนนเต็มวิชาละ 300 คะแนน ในข้อสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) จะประกอบไปด้วยเนื้อหา ได้แก่ คำศัพท์ ไวยากรณ์และโครงสร้าง และสำนวน โดย

ข้อสอบ PAT 7.4 จะสามารถวัดศักยภาพด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน

2.4.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบออนไลน์

Smith & Mader (2015) กล่าวว่า มีแอปพลิเคชันสำหรับการประเมินผลระหว่างเรียนแบบออนไลน์จำนวนมากที่ช่วยให้ผู้สอนทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนได้ทันที และยกตัวอย่าง 5 แอปพลิเคชันที่ให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย Poll Everywhere, Kahoot, Socrative, Nearpod และ Plickers โดยที่ Poll Everywhere มีข้อดีคือทำให้ผู้สอนประเมินผู้เรียนในประเด็นต่างๆ ได้ทันที แต่ไม่สามารถแจกแจงการประเมินรายบุคคลได้ ส่วน Kahoot และ Socrative มีลักษณะที่คล้ายกันคือ ผู้สอนทำหน้าที่ทำแบบทดสอบและดำเนินการทดสอบผู้เรียน ผลการทดสอบจะรายงานกับผู้สอนทันทีและสามารถทราบความสามารถของผู้เรียนรายกลุ่มและแต่ละบุคคลการนับคะแนนของ Kahoot ใช้การประเมินทั้งคำตอบที่ถูกต้องและความเร็วในการตอบคำถาม สำหรับ Nearpod เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ได้ทั้งแบบโพล (Poll), ทดสอบ (Quiz), และคำถามปลายเปิด รองรับสื่อทั้งภาพ วิดีทัศน์ หน้าเว็บ และอื่นๆ ส่วน Plickers มีความแตกต่างจากแอปพลิเคชันอื่น คือ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน ระหว่างเรียนเหมือนกับการใช้แอปพลิเคชันอื่นๆ โดย Plickers ใช้วิธีรหัสกับนักเรียนแต่ละคนด้วยการพิมพ์ลงในบัตร เมื่อผู้เรียนต้องการตอบให้ผู้เรียนชูบัตรขึ้น และผู้สอนจะใช้สมาร์ทโฟนอ่านบัตรของแต่ละคนที่ตอบคำถาม แอปพลิเคชันทำหน้าที่รวบรวมคำตอบของผู้เรียนและสรุปผลการตอบคำถามของผู้เรียนบนเว็บไซต์

วิชัย พัวรุ่งโรจน์ (2560) ได้แสดงให้เห็นแนวโน้มของการใช้เครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ประการคือ 1) ผู้เรียนมีความพร้อมและยอมรับในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาที่ผู้เรียนมี เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ เป็นต้น 2) มีแอปพลิเคชันประเภทเครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนจำนวนมากที่ให้บริการออนไลน์โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และ 3) ครูผู้สอนทราบผลการสอนได้ทันทีด้วยการทดสอบผู้เรียนเพื่อนำไปปรับวิธีการสอน และผู้เรียนสามารถทราบผลการเรียนของตนเองในชั่วโมงเรียนได้ทันที เพื่อนำไปปรับวิธีการเตรียมตัวในการเรียน

จากการศึกษาแนวคิดการวัดผลประเมินผลจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลจะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การสอนที่ผ่านมาบรรลุผลหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีตอนใดหรือจุดประสงค์ข้อใดบ้างที่ยังไม่บรรลุ ทำให้ผู้สอนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด การวัดผลประเมินผลนี้มีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียน

และผู้สอน ผู้สอนจึงต้องทำการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่สอน รวมไปถึงการวัดประเมินผลผู้เรียนภาษาจีนด้วยการสนับสนุนให้ผู้เรียนสอบวัดระดับทางภาษาจีนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจสำหรับผู้เรียนภาษาจีนในอนาคตต่อไป

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวรรณ เสียงหิรัญถาวร (2556) ได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษากับตัวอย่างโรงเรียนที่มีครูสอนภาษาจีนมากกว่า 1 คน และห้องเรียนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่า 1 ห้องต่อระดับชั้น เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลครูภาษาจีน และแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ที่เรียนภาษาจีน ผลการศึกษาพบว่า ครูมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านสื่อการสอน เอกสาร และตำราประกอบการเรียน โรงเรียนขาดแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน และครูไม่มีการจัดทำแผนการสอน ในด้านการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ส่วนการใช้สื่อการสอน และวิธีการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

จารุกร จรดล (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ได้แก่ 1) ควรบูรณาการหลักสูตรภาษาจีนให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนและท้องถิ่น 2) ควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความแตกต่างของผู้เรียน 3) ควรส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และ 4) ควรให้ครูมีการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

บดีนทร์ เชนย์วิบูลย์ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษของครูต่างชาติในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูต่างชาติ จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูต่างชาติต้องการการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการการนิเทศการสอนมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตร รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ แนวทางการจัดการนิเทศการสอนครูต่างชาติ 1) ด้านหลักสูตร ควรมอบหมายให้หัวหน้าโครงการเป็นผู้ดูแลและทำการนิเทศครูต่างชาติ โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) 2) ด้านการจัดการ

เรียนการสอน ควรให้ครูต่างชาติได้รับการอบรมกับหน่วยงานต่างๆ ควบคู่กับการนิเทศแบบพี่เลี้ยง 3) ด้านสื่อการสอน ควรส่งเสริมให้ครูต่างชาติได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ตามความพร้อมของโรงเรียนอย่างอิสระ โดยผ่านการเห็นชอบจากโครงการ 4) ด้านการวัดและประเมินผล ควรส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย โดยครูพี่เลี้ยงคอยกำกับดูแลให้เป็นไปตามเกณฑ์ของโรงเรียน

รุ่งนภา โรจนไพฑูรย์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โรงเรียนจังหวัดชลบุรี โดยทำการศึกษาต่อบุคคลตัวอย่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนพานทอง จำนวน 194 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของโรงเรียนพานทอง มีปัญหาในด้านหลักสูตร พบว่า เนื้อหาที่นำมาสอนนั้นยังไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ อีกทั้งการขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

จินตนา วิเศษจินดา (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครูไทยที่สอนแผนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน และคัดเลือกครูต้นแบบเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสังเกตการสอนและการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงโครงสร้าง ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมที่ครูผู้สอนจะเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจะต้องเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านเนื้อหา ทักษะทางภาษา มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสามารถวัดและประเมินความเข้าใจของผู้เรียนผ่านกิจกรรมดังกล่าวที่จัดขึ้นได้ 2) การเรียนรู้ภาษาจีนควบคู่กับสภาพแวดล้อมที่เป็นจีนและวัฒนธรรมเจ้าของภาษานั้น จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างลึกซึ้ง รู้สึกใกล้ชิดกับภาษาจีนและมีมุมมองที่ดีต่อภาษาจีนว่าเป็นภาษาที่สามารถเรียนรู้ได้ไม่ยากจนเกินไป 3) ครูผู้สอนควรแบ่งสัดส่วนเวลาในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาต่างๆ และการฝึกทักษะทางภาษาให้อยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนที่มีเนื้อหาครบทุกด้านและพัฒนาทุกทักษะทางภาษา

จากการศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานครนั้น สรุปได้ว่าแนวทางนิเทศการสอน หมายถึง การนำเสนอวิธีการ แนวทางการนิเทศการสอนสำหรับครูไทยที่สอนภาษาจีนที่ยังขาดทักษะในการสอนภาษาจีน โดยอาศัย

องค์ประกอบการสอน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อให้การนิเทศการสอนส่งผลต่อการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ภาษาจีน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 2) การนำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการนิเทศการสอน คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 119 โรงเรียน ประกอบด้วย ครูไทยที่สอนภาษาจีนจำนวน 199 คน และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 357 คน รวมทั้งสิ้น 556 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและความหมาย ดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน

คะแนน 5	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนเกี่ยวกับความคาดหวัง

คะแนน 5	หมายถึง	ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ความคาดหวังที่อยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ความคาดหวังที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและเนื้อหาของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดโดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบเพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสม และครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย ปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของเครื่องมือ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์งานวิจัย โดยตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบพิจารณาความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามจากโรงเรียน

4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีรายละเอียดในการคำนวณสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการนิเทศการสอนโดยกำหนดคะแนนของคำตอบในแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย และวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการนิเทศการสอน โดยวิธี Priority Need Index (PNI) มีสูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ $PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$ โดยกำหนดให้ I (Important) หมายถึงระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด และ D (Degree of Success) หมายถึงระดับสภาพที่เป็นจริง ในปัจจุบัน สำหรับการจัดลำดับของความคาดหวังจำเป็นที่อยากให้เกิด เรียงค่า PNI_{modified}

จากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความคาดหวังจำเป็นที่อยากให้เกิดสูงและต้องได้รับการออกแบบวางแผนเพื่อหาแนวทางมากกว่าค่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีน ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง 3 ปีติดต่อกัน ใน 10 อันดับแรก จำนวน 5 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) และหัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้โครงสร้างให้สอดคล้องกับความคาดหวังการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนที่ได้รับการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index (PNI) ซึ่งนำมาจากแบบสอบถามของครูไทยที่สอนภาษาจีน โดยข้อคำถามจะเรียงลำดับความสำคัญของขอบเขตเนื้อหาทั้ง 4 ด้านที่มีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำแบบสัมภาษณ์

2. นำผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index (PNI) จากการตอบแบบสอบถามการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน จัดทำแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง โดยข้อคำถามจะเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ

5. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม แล้วปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบพิจารณาความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

7. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน ประเภทละ 1 คน จากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) โดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง 3 ปีติดต่อกัน ใน 10 อันดับแรก จำนวน 5 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอเป็นแนวทางนิเทศการสอนครูภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอแบบบรรยาย พร้อมเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร การวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 556 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 393 คน คิดเป็นร้อยละ 70.68

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยคำนวณค่าทางสถิติผ่านทางโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบคำบรรยายและใช้ตารางประกอบแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และ เขต 2 กรุงเทพมหานคร

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน

ตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนต่อครูไทย
ที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต
1 และ เขต 2 กรุงเทพมหานคร

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ใน
ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และระดับชั้นที่สอน

ลำดับ	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ค่าร้อยละ
1	ตำแหน่ง		
	รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ	72	18.32
	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	78	19.85
	หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน	75	19.08
	ครูไทยที่สอนภาษาจีน	168	42.75
	รวม	393	100.00
2	ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
	1 - 5 ปี	164	41.73
	6 - 10 ปี	153	38.93
	11 - 15 ปี	42	10.69
	16 ปีขึ้นไป	34	8.65
	รวม	393	100.00
3	ระดับการศึกษาสูงสุด		
	ปริญญาตรี	203	51.65
	ปริญญาโท	188	47.84
	ปริญญาเอก	2	0.51
	รวม	393	100.00
4	ระดับชั้นที่สอน (สำหรับครูไทยที่สอนภาษาจีน)		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	6	1.53
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	7	1.78
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	8	2.04
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	9	2.29
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	8	2.04
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	7	1.78
	สอนมากกว่า 1 ระดับชั้น	123	31.30
	ตำแหน่งที่ไม่ใช่ครูไทยที่สอนภาษาจีน	225	57.25
	รวม	393	100.00

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูไทยที่สอนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 42.70 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.70 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.70 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูไทยที่สอนภาษาจีนส่วนใหญ่สอนมากกว่า 1 ระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 31.30 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

การนิเทศการสอน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.62	0.81	มาก	4.66	0.55	มากที่สุด	0.2873	3
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.60	0.87	มาก	4.69	0.57	มากที่สุด	0.3028	1
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.65	0.85	มาก	4.72	0.53	มากที่สุด	0.2932	2
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.68	0.87	มาก	4.72	0.54	มากที่สุด	0.2826	4
รวม	3.64	0.85	มาก	4.70	0.55	มากที่สุด	0.2915	-

จากตารางที่ 7 แสดงสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาพรวมในแต่ละด้าน พบว่า

สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$) ในภาพรวม พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3028 สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2932 และด้านหลักสูตร มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2873

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
1. การให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำคำอธิบายรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรภาษาจีน	3.60	0.81	มาก	4.63	0.56	มากที่สุด	0.2861	4
2. การให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ	3.60	0.78	มาก	4.66	0.53	มากที่สุด	0.2944	2

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร (ต่อ)

ด้านหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
3. การแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวิเคราะห์ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนด้านภาษาจีน เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	3.65	0.82	มาก	4.66	0.55	มากที่สุด	0.2767	6
4. การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย	3.58	0.81	มาก	4.63	0.57	มากที่สุด	0.2933	3
5. การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	3.67	0.79	มาก	4.69	0.56	มากที่สุด	0.2779	5
6. การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น	3.60	0.81	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	0.3000	1
รวม	3.62	0.81	มาก	4.66	0.55	มากที่สุด	0.2873	3

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร พบว่า

ในภาพรวมของด้านหลักสูตร สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2873 อยู่ในอันดับที่สามของภาพรวมของการนิเทศการสอน

สภาพปัจจุบันด้านหลักสูตร เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวิเคราะห์ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนด้านภาษาจีน เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก และการให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำคำอธิบายรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรภาษาจีน การให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ และการให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.60 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังด้านหลักสูตร เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมากที่สุด และการให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ และการแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวิเคราะห์ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนด้านภาษาจีน เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) ในภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2873 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าการให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3000 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2944 เป็นลำดับที่สอง และการให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2933 เป็นลำดับที่สาม

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
7. การส่งเสริมให้ครูไทยที่ สอนภาษาจีนเน้นการ จัดการเรียนการสอนลำดับ ขีดของอักษรจีนควบคู่กับ การสอนคำศัพท์ใหม่และ การอ่านออกเสียงพินอิน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการเขียน ตัวอักษรจีนและออกเสียงได้ ถูกต้องและแม่นยำ	3.72	0.85	มาก	4.73	0.54	มากที่สุด	0.2715	10
8. การส่งเสริมให้ครูไทยที่ สอนภาษาจีนสอนอักษร ภาพ และวิวัฒนาการ ตัวอักษรจีน เพื่อช่วยให้ ผู้เรียนสามารถจดจำ เอกลักษณ์ ความหมาย และ ลักษณะของตัวอักษรจีน	3.66	0.85	มาก	4.71	0.56	มากที่สุด	0.2869	9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
9. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของจีน เช่น การสอนเขียนพู่กันจีน การตัดกระดาษจีน การวาดหน้ากากจิว เทศกาลต่างๆ ของจีน	3.65	0.82	มาก	4.73	0.52	มากที่สุด	0.2959	7
10. ผู้นิเทศกับครูไทยที่สอนภาษาจีนมีการร่วมกันวางแผนและประชุมก่อนการสังเกตการสอนภาษาจีนทุกครั้ง	3.48	0.89	ปานกลาง	4.61	0.61	มากที่สุด	0.3247	1
11. การสังเกตการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.58	0.86	มาก	4.66	0.56	มากที่สุด	0.3017	4
12. การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากการสังเกตการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนทุกครั้ง เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในครั้งถัดไป	3.59	0.86	มาก	4.67	0.55	มากที่สุด	0.3008	6
13. การสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมความรู้ทางภาษาจีนผ่านโครงการอบรมหรือผ่านระบบออนไลน์ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยร่วมกับสถาบันขงจื่อ สมาคมครูจีนแห่งประเทศไทย	3.65	0.90	มาก	4.75	0.52	มากที่สุด	0.3014	5

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
14. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับครูชาวจีน	3.52	0.89	มาก	4.65	0.64	มากที่สุด	0.3210	3
15. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเป็นครูพี่เลี้ยงของครูชาวจีน เพื่อได้มีโอกาสในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนที่จะนำไปเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	3.64	0.87	มาก	4.69	0.60	มากที่สุด	0.2885	8
16. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษาจีนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือนักท่องเที่ยวชาวจีน	3.53	0.90	มาก	4.67	0.58	มากที่สุด	0.3229	2
รวม	3.60	0.87	มาก	4.69	0.57	มากที่สุด	0.3028	1

จากตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า

ในภาพรวมของด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่

สอนภาษาจีน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3028 อยู่ในอันดับที่หนึ่ง ของภาพรวมของการนิเทศการสอน

สภาพปัจจุบันด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเน้นการจัดการเรียนการสอนลำดับขีดของอักษรจีนควบคู่กับการสอนคำศัพท์ใหม่และการอ่านออกเสียงพินอิน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการเขียนตัวอักษรจีนและออกเสียงได้ถูกต้องและแม่นยำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสอนอักษรภาพ และวิวัฒนาการตัวอักษรจีน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของจีน เช่น การสอนเขียนพู่กันจีน การตัดกระดาษจีน การวาดหน้ากากจิว เทศกาลต่างๆ ของจีน และการสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมความรู้ทางภาษาจีนผ่านโครงการอบรมหรือผ่านระบบออนไลน์ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยร่วมกับสถาบันขงจื่อ สมาคมครูจีนแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมความรู้ทางภาษาจีนผ่านโครงการอบรมหรือผ่านระบบออนไลน์ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยร่วมกับสถาบันขงจื่อ สมาคมครูจีนแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเน้นการจัดการเรียนการสอนลำดับขีดของอักษรจีนควบคู่กับการสอนคำศัพท์ใหม่และการอ่านออกเสียงพินอิน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการเขียนตัวอักษรจีนและออกเสียงได้ถูกต้องและแม่นยำ และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของจีน เช่น การสอนเขียนพู่กันจีน การตัดกระดาษจีน การวาดหน้ากากจิว เทศกาลต่างๆ ของจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสอนอักษรภาพ และวิวัฒนาการตัวอักษรจีน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) ในภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3028 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้นิเทศกับครูไทยที่สอนภาษาจีนมีการร่วมกันวางแผนและประชุมก่อนการสังเกตการสอนภาษาจีนทุกครั้ง มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3247 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษาจีนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3229 เป็นลำดับที่สอง และการส่งเสริมให้ครูไทยที่

สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับครูชาวจีน
มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3210 เป็นลำดับที่สาม

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง
การนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
17. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดหาสื่อการสอนที่นอกเหนือจากตำราเรียนเพื่อช่วยเสริมความรู้ทักษะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ฯลฯ	3.70	0.86	มาก	4.76	0.5	มากที่สุด	0.2865	4
18. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น สื่อคอมพิวเตอร์ วิตีโอคลิป สื่อ หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ	3.79	0.83	มาก	4.74	0.5	มากที่สุด	0.2507	5
19. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น การใส่คำอ่านตัวอักษรจีน Popup Chinese Website, การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke – Order Learning Website	3.65	0.82	มาก	4.70	0.5	มากที่สุด	0.2877	3

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง การนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน (ต่อ)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
20. การส่งเสริมให้ครูไทย ที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการ สอนต่างๆ ที่สำนักงาน ส่งเสริมการเรียนการสอน ภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สนับสนุน เช่น บัตรคำศัพท์ โปสเตอร์ หนังสืออ่านนอกเวลา ฯลฯ อย่างคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	3.58	0.86	มาก	4.72	0.53	มากที่สุด	0.3184	2
21. การส่งเสริมให้ครูไทย ที่สอนภาษาจีนใช้แหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาว จีนหรือกับนักท่องเที่ยว ชาวจีน	3.51	0.87	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด	0.3305	1
รวม	3.65	0.85	มาก	4.72	0.53	มากที่สุด	0.2932	2

จากตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า

ในภาพรวมของด้านสื่อการเรียนการสอน สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอน ภาษาจีน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอน ภาษาจีน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญ ความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2932 อยู่ในอันดับที่สอง ของภาพรวมของการนิเทศการสอน

สภาพปัจจุบันด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบสื่อการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย เช่น

สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอคลิป สื่อ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมากรองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดหาสื่อการสอนที่นอกเหนือจากตำราเรียนเพื่อช่วยเสริมความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมา และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น การใส่คำอ่านตัวอักษรจีน Popup Chinese Website, การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke – Order Learning Website มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมา

ความคาดหวังด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดหาสื่อการสอนที่นอกเหนือจากตำราเรียนเพื่อช่วยเสริมความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบสื่อการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย เช่น สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอคลิป สื่อ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สนับสนุน เช่น บัตรคำศัพท์ โปสเตอร์ หนังสืออ่านนอกเวลา ฯลฯ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$) ในภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2932 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีนมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3305 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สนับสนุน เช่น บัตรคำศัพท์ โปสเตอร์ หนังสืออ่านนอกเวลา ฯลฯ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3184 เป็นลำดับที่สอง และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น การใส่คำอ่านตัวอักษรจีน Popup Chinese Website, การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke – Order Learning Website มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2877 เป็นลำดับที่สาม

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง การนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง			ความต้องการ	
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	PNI	ลำดับ
22. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอน ภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความ ถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อน การจบการศึกษาหลักสูตร	3.64	0.90	มาก	4.69	0.54	มากที่สุด	0.2885	2
23. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอน ภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลายเพื่อ ประเมินทักษะการฟัง การพูด การ อ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับ เนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามลักษณะการประเมินผลการ เรียนภาษาจีน	3.80	0.77	มาก	4.76	0.48	มากที่สุด	0.2526	3
24. การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอน ภาษาจีนใช้วิธีการประเมินตาม สภาพจริง (Authentic Assessment) ในการสอนภาษาจีน เช่น การ สังเกต การสัมภาษณ์ การทำ ชิ้นงาน	3.82	0.80	มาก	4.77	0.49	มากที่สุด	0.2487	4
25. การแนะนำให้ครูไทยที่สอน ภาษาจีนวัดประเมินผลผู้เรียน โดย ใช้แอปพลิเคชัน Chinese Challenges หรือ Chinese Listening Test (中国語聽解) สำหรับ ทำแบบทดสอบวัดคะแนนของ ผู้เรียนแบบบุคคลและแบบกลุ่มได้	3.44	0.98	ปาน กลาง	4.65	0.65	มากที่สุด	0.3517	1
รวม	3.68	0.87	มาก	4.72	0.54	มากที่สุด	0.2826	4

จากตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า

ในภาพรวมของด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2826 อยู่ในอันดับที่สี่ ของภาพรวมของการนิเทศการสอน

สภาพปัจจุบันด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการสอนภาษาจีน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทำชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการสอนภาษาจีน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทำชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) ในภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2826 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดประเมินผลผู้เรียน โดยใช้แอปพลิเคชัน Chinese Challenges หรือ Chinese Listening Test (中国語聴解) สำหรับทำแบบทดสอบวัดคะแนนของผู้เรียน

แบบบุคคลและแบบกลุ่มได้ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3517 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2885 เป็นลำดับที่สอง และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียนภาษาจีน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2526 เป็นลำดับที่สาม

ตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

การนำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา และการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) สูง 3 ปีติดต่อกัน ใน 10 อันดับแรก จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียนสิงห์สมุทร ชลบุรี และโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม โดยผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) และหัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร แต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนของหน่วยงานที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น สถาบันขงจื่อ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน สมาคมครูภาษาจีนแห่งประเทศไทย เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาออกแบบและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 กลุ่มบริหารงานวิชาการและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้

และความสามารถของนักเรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนและไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน และมอบหมายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย โดยลำดับเนื้อหาที่อ้างอิงจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดภาษาจีนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เช่น การสอนพินอิน การอ่านออกเสียง คำศัพท์ง่ายๆ ที่ใช้ในห้องเรียน และให้อ้างอิงจากแบบเรียนภาษาจีน Hanyu Jiaocheng หรือ สัมผัสภาษาจีน เพื่อใช้ในการลำดับเนื้อหาภาษาจีน

1.3 โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยมีหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมอบหมายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาจีนหรือมีวิทยฐานะที่สูงกว่าเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในชั้นเรียน

1.4 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดโครงสร้างรายวิชาภาษาจีน โดยเน้นทักษะในแต่ละระดับชั้นที่แตกต่างกัน เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 4 จะเน้นทักษะด้านการฟังและการพูด มัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเน้นทักษะด้านการอ่านและการเขียน ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเน้นที่การอ่านเพิ่มเติมและเตรียมตัวเพื่อสอบ

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้นิเทศที่เชี่ยวชาญเนื้อหาภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการนิเทศการสอนแบบคลินิก ให้ครูผู้นิเทศและครูไทยที่สอนภาษาจีนร่วมกันวางแผนและประชุมก่อนการสังเกตการสอน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดประเด็นในการสังเกตการสอนอย่างชัดเจน กำหนดเวลาการเข้าสังเกตการสอน และร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากการสังเกตการสอน เพื่อนำคำแนะนำและข้อควรปรับปรุงต่างๆ ไปพัฒนาการสอนครั้งถัดไป โดยครูผู้นิเทศต้องติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกและพัฒนาทักษะภาษาจีน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างนักเรียนไทยและครูชาวจีนภายในโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมค่ายภาษาจีน โดยให้ครูชาวจีนเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 โรงเรียนควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูไทยที่สอนภาษาจีนให้มีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะภาษาจีน โดยสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้รับการพัฒนาทั้งจากหน่วยงานในประเทศ

และต่างประเทศ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนการสอนภาษาจีนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 โรงเรียนควรมีนโยบายเข้าร่วมศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนในรูปแบบโครงการอบรมครูไทยที่สอนภาษาจีนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน

2.5 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับครูชาวจีน โดยการจัดตารางสอนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้าสอนร่วมกับรายวิชาของครูชาวจีน ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเป็นที่เลี้ยงครูชาวจีน เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนจากเจ้าของภาษา และสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.1 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือนักท่องเที่ยวชาวจีน และกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกับนักท่องเที่ยวชาวจีน หรือจัดให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการค่ายภาษาจีนที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน ศูนย์ภาษาจีนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 โรงเรียนควรพัฒนาห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อรวบรวมสื่อการสอนต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และจากหน่วยงานอื่นๆ รวมไปถึงสื่อการสอนที่โรงเรียนจัดหาซื้อสื่อการสอนสนับสนุนเพิ่มเติม โดยจัดให้มีครูดูแลการใช้สื่อการสอนภายในห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน และจัดให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสามารถยืม หรือจัดสรรสื่อการสอนต่างๆ ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทักษะและเนื้อหาภาษาจีนอย่างคุ้มค่าและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.3 โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาสื่อและพัฒนาห้องเรียน เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น กระดานอัจฉริยะ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับสื่อมัลติมีเดียที่ครูไทยที่สอนภาษาจีนต้องการใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา เช่น การใช้ PowerPoint ในการสอน คลิปออกเสียง การ์ตูนสั้น การฟังเพลงจีน เว็บไซต์การแปลลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke-Order Learning Website, Google Classroom, เว็บไซต์การแปลคำศัพท์ รวมไปถึงเว็บไซต์ที่มีวีดิทัศน์วัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศจีน

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1 โรงเรียนควรแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้แอปพลิเคชัน หรือโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ สำหรับทำแบบทดสอบวัดคะแนนของผู้เรียนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มได้ และใช้ในการทดสอบย่อยภายในห้องเรียน ให้เหมาะกับทักษะที่ต้องการจะวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น แอปพลิเคชัน Chinese Challenges, Chinese Listening Test (中国語聴解), Hello Chinese, HSK Online, Chinese Stroke, Google Form

4.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสร้างและออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ใกล้เคียงกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ซึ่งจะต้องครอบคลุมเนื้อหา คำศัพท์ และทักษะทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้นำมาใช้สำหรับการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

4.3 โรงเรียนควรมีนโยบายที่ส่งเสริมครูไทยที่สอนภาษาจีนได้รับการอบรมในหัวข้อวิธีการวัดและประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สถาบันขงจื่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.4 สนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น ด้านความรู้จะใช้แบบทดสอบอัตนัยหรือแบบปรนัย ด้านทักษะกระบวนการจะใช้แบบสังเกตการใช้ทักษะของนักเรียนการจับคู่สนทนา การพูดรายบุคคล ด้านเจตคติจะใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ในการทดสอบนักเรียน โดยผ่านการตรวจสอบรูปแบบการวัดผลและประเมินผลจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและกลุ่มบริหารงานวิชาการอีกครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนด และนำเครื่องมือการวัดและประเมินผลไปใช้จริงในห้องเรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร 2) เสนอแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 119 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ครูไทยที่สอนภาษาจีน จำนวน 199 คน และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 357 คน รวมทั้งสิ้น 556 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 1 ฉบับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index (PNI)

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูผู้นิเทศการสอน จากโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) สูง 3 ปีติดต่อกัน ใน 10 อันดับแรก จำนวน 5 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 15 คน จากด้านที่มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา เรียงตามลำดับจากค่าความต้องการมากที่สุด ด้านละ 3 ข้อ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมเสนอแนวทางการนิเทศการสอนครูภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูไทยที่สอนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 42.70 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.70 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.70 ครูไทยที่สอนภาษาจีนส่วนใหญ่สอนมากกว่า 1 ระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 31.30

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของครูต่อการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน

พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) ในภาพรวม พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3028 สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2932 และด้านหลักสูตร มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2873

1.2.1 ด้านหลักสูตร

พบว่า สภาพปัจจุบันด้านหลักสูตร การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวิเคราะห์ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนด้านภาษาจีน เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก และการให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำคำอธิบายรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรภาษาจีน การให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการ

เรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ และการให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก ความคาดหวังด้านหลักสูตร เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมากที่สุด และการให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ และการแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวิเคราะห์ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนด้านภาษาจีน เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$) ในภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2873 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ชุดการจัดการเรียนการสอน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3000 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การให้คำปรึกษาครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2944 เป็นลำดับที่สอง และการให้คำแนะนำครูไทยที่สอนภาษาจีนในการวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2933 เป็นลำดับที่สาม

1.2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พบว่า สภาพปัจจุบันด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเน้นการจัดการเรียนการสอนลำดับขีดของอักษรจีนควบคู่กับการสอนคำศัพท์ใหม่และการอ่านออกเสียงพินอิน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการเขียนตัวอักษรจีนและออกเสียงได้ถูกต้องและแม่นยำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอน

ภาษาจีนสอนอักษรภาพ และวิวัฒนาการตัวอักษรจีน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมให้ ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของจีน เช่น การสอนเขียนพู่กันจีน การตัดกระดาษจีน การวาดหน้ากากจิ้งวู เทศกาลต่างๆ ของจีน และการ สนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมความรู้ทางภาษาจีนผ่านโครงการอบรมหรือผ่าน ระบบออนไลน์ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยร่วมกับสถาบันขงจื่อ สมาคมครูจีนแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การ สนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมความรู้ทางภาษาจีนผ่านโครงการอบรมหรือผ่าน ระบบออนไลน์ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยร่วมกับสถาบันขงจื่อ สมาคมครูจีนแห่งประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอน ภาษาจีนเน้นการจัดการเรียนการสอนลำดับขีดของอักษรจีนควบคู่กับการสอนคำศัพท์ใหม่และการ อ่านออกเสียงพินอิน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการเขียนตัวอักษรจีนและออกเสียงได้ถูกต้องและแม่นยำ และ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนควบคู่กับศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีของจีน เช่น การสอนเขียนพู่กันจีน การตัดกระดาษจีน การวาดหน้ากากจิ้งวู เทศกาลต่างๆ ของจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีน สอนอักษรภาพ และวิวัฒนาการตัวอักษรจีน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเอกลักษณ์ ความหมาย และลักษณะของตัวอักษรจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$) ในภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3028 เมื่อพิจารณาราย ข้อ พบว่า ผู้นิเทศกับครูไทยที่สอนภาษาจีนมีการร่วมกันวางแผนและประชุมก่อนการสังเกตการสอน ภาษาจีนทุกครั้ง มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3247 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครู ไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษาจีนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน ชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3229 เป็นลำดับที่สอง และการส่งเสริม ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับ ครูชาวจีน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3210 เป็นลำดับที่สาม

1.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

พบว่า สภาพปัจจุบันด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริม ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบสื่อการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย เช่น สื่อคอมพิวเตอร์

วิดีโอคลิป สื่อ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดหาสื่อการสอนที่นอกเหนือจากตำราเรียนเพื่อช่วยเสริมความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น การใส่คำอ่านตัวอักษรจีน Popup Chinese Website, การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke – Order Learning Website มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดหาสื่อการสอนที่นอกเหนือจากตำราเรียนเพื่อช่วยเสริมความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบสื่อการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอคลิป สื่อ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สนับสนุน เช่น บัตรคำศัพท์ โปสเตอร์ หนังสืออ่านนอกเวลา ฯลฯ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$) ในภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2932 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือนักท่องเที่ยวชาวจีน มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3305 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สนับสนุน เช่น บัตรคำศัพท์ โปสเตอร์ หนังสืออ่านนอกเวลา ฯลฯ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.3184 เป็นลำดับที่สอง และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น การใส่คำอ่านตัวอักษรจีน Popup Chinese Website, การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke – Order Learning Website มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.2877 เป็นลำดับที่สาม

1.2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พบว่า สภาพปัจจุบันด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ใน

การสอนภาษาจีน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทำชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับมาก

ความคาดหวังด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการสอนภาษาจีน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทำชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) ในภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2826 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดประเมินผลผู้เรียน โดยใช้แอปพลิเคชัน Chinese Challenges หรือ Chinese Listening Test (中国語聽解) สำหรับทำแบบทดสอบวัดคะแนนของผู้เรียนแบบบุคคลและแบบกลุ่มได้ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.3517 เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2885 เป็นลำดับที่สอง และการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียนภาษาจีน มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.2526 เป็นลำดับที่สาม

1.3 แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

การนำเสนอแนวทางนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาและการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร แต่ละด้านดังต่อไปนี้

1.3.1 ด้านหลักสูตร

1) โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนของหน่วยงานที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น สถาบันขงจื้อ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน สมาคมครูภาษาจีนแห่งประเทศไทย เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาออกแบบและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) กลุ่มบริหารงานวิชาการและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของนักเรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนและไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน และมอบหมายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย โดยลำดับเนื้อหาที่อ้างอิงจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดภาษาจีนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เช่น การสอนพินอิน การอ่านออกเสียง คำศัพท์ง่ายๆ ที่ใช้ในห้องเรียน และให้อ้างอิงจากแบบเรียนภาษาจีน Hanyu Jiaocheng หรือ สัมผัสภาษาจีน เพื่อใช้ในการลำดับเนื้อหาภาษาจีน

3) โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยมีหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมอบหมายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาจีนหรือมีวิทยฐานะที่สูงกว่าเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในชั้นเรียน

4) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดโครงสร้างรายวิชาภาษาจีน โดยเน้นทักษะในแต่ละระดับชั้นที่แตกต่างกัน เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 4 จะเน้นทักษะด้านการฟังและการพูด มัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเน้นทักษะด้านการอ่านและการเขียน ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเน้นที่การอ่านเพิ่มเติมและเตรียมตัวเพื่อสอบ

1.3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1) โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้นิเทศที่เชี่ยวชาญเนื้อหาภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการนิเทศการสอนแบบคลินิก ให้ครูผู้นิเทศและครูไทยที่สอนภาษาจีนร่วมกันวางแผนและประชุมก่อนการสังเกตการสอน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดประเด็นในการสังเกตการสอนอย่างชัดเจน กำหนดเวลาการเข้าสังเกตการสอน และร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากการสังเกตการสอน เพื่อนำคำแนะนำและข้อควรปรับปรุงต่างๆ ไปพัฒนาการสอนครั้งถัดไป โดยครูผู้นิเทศต้องติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกและพัฒนาทักษะภาษาจีน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างนักเรียนไทยและครูชาวจีนภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) โรงเรียนควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูไทยที่สอนภาษาจีนให้มีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะภาษาจีน โดยสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้รับการพัฒนาทั้งจากหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนการสอนภาษาจีนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) โรงเรียนควรมีนโยบายเข้าร่วมศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนในรูปแบบโครงการอบรมครูไทยที่สอนภาษาจีนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน

5) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับครูชาวจีน โดยการจัดตารางสอนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้าสอนร่วมกับรายวิชาของครูชาวจีน ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเป็นพี่เลี้ยงครูชาวจีน เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนจากเจ้าของภาษา และสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้

1.3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

1) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีน และกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกับนักท่องเที่ยวชาวจีน หรือจัดให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการค่ายภาษาจีนที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน ศูนย์ภาษาจีนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) โรงเรียนควรพัฒนาห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อรวบรวมสื่อการสอนต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และจาก

หน่วยการอื่นๆ รวมไปถึงสื่อการสอนที่โรงเรียนจัดหาซื้อสื่อการสอนสนับสนุนเพิ่มเติม โดยจัดให้มีครูดูแลการใช้สื่อการสอนภายในห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน และจัดให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสามารถยืม หรือจัดสรรสื่อการสอนต่างๆ ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทักษะและเนื้อหาภาษาจีนอย่างคุ้มค่าและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3) โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาสื่อและพัฒนาห้องเรียน เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น กระดานอัจฉริยะ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับสื่อมัลติมีเดียที่ครูไทยที่สอนภาษาจีนต้องการใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา เช่น การใช้ PowerPoint ในการสอน คลิปออกเสียง การ์ตูนสั้น การฟังเพลงจีน เว็บไซต์การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke-Order Learning Website, Google Classroom, เว็บไซต์การแปลคำศัพท์ รวมไปถึงเว็บไซต์ที่มีวีดิทัศน์วัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศจีน

1.3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1) โรงเรียนควรแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้แอปพลิเคชัน หรือโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ สำหรับทำแบบทดสอบวัดคะแนนของผู้เรียนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มได้ และใช้ในการทดสอบย่อยภายในห้องเรียน ให้เหมาะสมกับทักษะที่ต้องการจะวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น แอปพลิเคชัน Chinese Challenges, Chinese Listening Test (中国語聴解), Hello Chinese, HSK Online, Chinese Stroke, Google Form

2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสร้างและออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ใกล้เคียงกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ซึ่งจะต้องครอบคลุมเนื้อหา คำศัพท์ และทักษะทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้นำมาใช้สำหรับการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

3) โรงเรียนควรมีนโยบายที่ส่งเสริมครูไทยที่สอนภาษาจีนได้รับการอบรมในหัวข้อวิธีการวัดและประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สถาบันขงจื้อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4) สนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น ด้านความรู้จะใช้แบบทดสอบอัตนัยหรือแบบปรนัย ด้านทักษะกระบวนการจะใช้แบบสังเกตการใช้ทักษะของนักเรียนการจับคู่สนทนา การพูดรายบุคคล ด้านเจตคติจะใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ในการทดสอบนักเรียน โดยผ่านการตรวจสอบรูปแบบการวัดผลและประเมินผลจากกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและกลุ่มบริหารงานวิชาการอีกครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนด และนำเครื่องมือการวัดและประเมินผลไปใช้จริงในห้องเรียน

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลด้านแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านหลักสูตร

โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้ารับการอบรมการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนของหน่วยงานที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น สถาบันขงจื่อ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน สมาคมครูภาษาจีนแห่งประเทศไทย เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาออกแบบและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้เพราะครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องออกแบบและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยผ่านการอบรมจากหน่วยงานที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น สถาบันขงจื่อ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) ได้ก่อตั้งห้องเรียนขงจื่อแห่งแรกของประเทศไทยขึ้นที่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) และส่งผลให้โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นอย่างมาก และนับเป็นโรงเรียนผู้นำด้านภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้นในโรงเรียนที่มีความพร้อมและเข้มแข็งทั่วประเทศ และมีโรงเรียนภายในจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียงอยู่ในเครือข่ายโรงเรียนที่เป็นศูนย์เครือข่ายฯ จะได้รับงบประมาณจากทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำหรับการจัดการอบรมสัมมนาหรือการประชุมปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีนให้แก่ครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย เช่น การจัดทำสื่อการสอน และวิธีการสอนภาษาจีน และเป็นผู้ประสานงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนกับ ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อ

เสริมสร้างคุณภาพและความเข้มแข็งในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และสอดคล้องกับ บัญญัติแห่ง ทูมทอง (2554) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวทางสอน และแบบเรียน เป็นต้น การดำเนินการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยา การสอน ตลอดจนปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับ จึงทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

กลุ่มบริหารงานวิชาการและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของนักเรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนและไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน และมอบหมายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย โดยลำดับเนื้อหาที่อ้างอิงจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดภาษาจีนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เช่น การสอนพินอิน การอ่านออกเสียง คำศัพท์ง่ายๆ ที่ใช้ในห้องเรียน และให้อ้างอิงจากแบบเรียนภาษาจีน Hanyu Jiaocheng หรือ สัมผัสภาษาจีน เพื่อใช้ในการลำดับเนื้อหาภาษาจีน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร มีบริบทและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนแตกต่างกัน รวมถึงความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนทางภาษาจีนก็แตกต่างกัน ดังนั้นกลุ่มบริหารงานวิชาการและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของผู้เรียน จัดลำดับความยาก-ง่าย โดยลำดับเนื้อหาที่อ้างอิงจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดภาษาจีน นำหลักสูตรไปใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยสอนตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุกกร จรดล (2558) เรื่องสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา นนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนว่า ด้านหลักสูตร ควรมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ห้องเรียน และความต้องการของชุมชน ตลอดจนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงความแตกต่างของผู้เรียน ควรแยกกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถด้านภาษา หรือจัดสอนแบบแบ่งกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาระดับทักษะภาษาจีนของผู้เรียน

โรงเรียนควรกำหนดนโยบายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่

ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยมีหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมอบหมายให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาจีนหรือมีวิทยฐานะที่สูงกว่าเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในชั้นเรียน ทั้งนี้เพราะครูไทยที่สอนภาษาจีนต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวิชาที่ตนเองสอน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และผ่านการตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปใช้ในห้องเรียน จึงจำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทบาทของผู้นิเทศการสอนที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องมีการติดตาม คอยช่วยเหลือครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Zepeda (2016) ได้กำหนดว่า ผู้นิเทศ คือ ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาบุคคล (Development People) จึงจำเป็นต้องใส่ใจต่อความจริง บริบทที่แตกต่างหลากหลายในโรงเรียน และถือว่าโรงเรียนคือชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน (Instructional Specialists) ซึ่งมีบทบาทใน 3 มิติ คือ การวิจัย การสื่อสารสื่อความหมาย และการสอน ผู้พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้ร่วมงาน (Human Relations Worker) เนื่องจากต้องคอยประสานงานร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของบุคลากรในองค์กร

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดโครงสร้างรายวิชาภาษาจีน โดยเน้นทักษะในแต่ละระดับชั้นที่แตกต่างกัน เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 4 จะเน้นทักษะด้านการฟังและการพูด มัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเน้นทักษะด้านการอ่านและการเขียน ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเน้นที่การอ่านเพิ่มเติมและเตรียมตัวเพื่อสอบ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจะต้องใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน รวมไปถึงทักษะและสมรรถนะทางภาษาอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) ได้ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารภาษาจีนขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงออก สามารถใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมจีน เพื่อเข้าถึงปรัชญา วิถีคิด และวิถีชีวิตของชาวจีน สามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดวัฒนธรรมไทย-จีนด้วยภาษาจีนอย่างสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูผู้นิเทศที่เชี่ยวชาญเนื้อหาภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการนิเทศการสอนแบบคลินิก ให้ครูผู้นิเทศและครูไทยที่สอนภาษาจีนร่วมกันวางแผนและประชุมก่อนการสังเกตการสอน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดประเด็นในการสังเกตการสอนอย่างชัดเจน กำหนดเวลาการเข้าสังเกตการสอน และ

ร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากการสังเกตการสอน เพื่อนำคำแนะนำและข้อควรปรับปรุงต่างๆ ไปพัฒนาการสอนครั้งถัดไป โดยครูผู้นิเทศต้องติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพราะการนิเทศแบบคลินิก เป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2018) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน คือ การประชุมก่อนการนิเทศการสอนร่วมกันกับครู การสังเกตการสอน การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน และร่วมกันวางแผนการประชุมกับครู การร่วมกันประชุมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน และการวิเคราะห์และพัฒนากระบวนการนิเทศการสอน และสอดคล้องกับ วัชราน เล่าเรียนดี (2556) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน คือ การประชุมร่วมกับครูก่อนการสังเกตการสอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล แปลความ และตีความหมายของข้อมูล การสังเกตการสอน และเตรียมให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู และประชุมร่วมกับครู เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนและร่วมกันพิจารณาประเด็นที่ควรมีการปรับแก้ไขและพัฒนาต่อไป

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกและพัฒนาทักษะภาษาจีน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างนักเรียนไทยและครูชาวจีนภายในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาที่จำกัด จึงไม่เพียงพอต่อการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาจีน ดังนั้นครูไทยที่สอนภาษาจีนจึงจำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับครูชาวจีนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา วิเศษจินดา (2560) เรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เสนอแนวทางไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาจีนควบคู่กับสภาพแวดล้อมที่เป็นจีนและวัฒนธรรมเจ้าของภาษานั้น จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างลึกซึ้ง รู้สึกใกล้ชิดกับภาษาจีนและมีมุมมองที่ดีต่อภาษาจีนว่าเป็นภาษาที่สามารถเรียนรู้ได้ไม่ยากจนเกินไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jiang (2008) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนควรจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษา มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอนภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติฝึกฝนภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดและฝึกในสถานการณ์สมมติให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์จริง

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับครูชาวจีน โดยการจัดตารางสอนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเข้าสอนร่วมกับ

รายวิชาของครูชาวจีน ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนเป็นพี่เลี้ยงครูชาวจีน เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนจากเจ้าของภาษา และสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้ ทั้งนี้เพราะครูไทยที่สอนภาษาจีนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาทักษะและเทคนิคการสอนที่หลากหลายทางภาษาจีน ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีนทั้งจากเจ้าของภาษาโดยตรงและครูไทยที่สอนภาษาจีนด้วยกัน และนำมาพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ จูไรรัตน์ สุธรรง (2559) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมศักยภาพครู หากครูมีความพึงพอใจที่จะร่วมมือกันแก้ปัญหาพัฒนาการเรียนการสอน ยอมรับในศักยภาพซึ่งกันและกันพร้อมที่จะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความยั่งยืนของการนิเทศเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูก็จะเกิดขึ้น และสอดคล้องกับ วัชรภา เล่าเรียนดี (2556) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกระบวนการนิเทศที่เพื่อนครู 2 คน จับคู่หรือรวมกลุ่มกันเพื่อปรับปรุง หรือการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน ด้วยเทคนิควิธีสอนหรือรูปแบบการสอนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสม มีการสังเกตการสอน ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กันและกัน และการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจึงทำได้ง่าย สะดวก เนื่องจากเพื่อนครูด้วยกัน ร่วมมือกันจากความสนใจในเรื่องเดียวกัน และพึงพอใจที่จะร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของกันและกัน

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีน และกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกับนักท่องเที่ยวชาวจีน หรือจัดให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการค่ายภาษาจีนที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน ศูนย์ภาษาจีนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะในกรุงเทพมหานครมีแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนมากมาย จึงทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 สามารถส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยสนับสนุนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีนได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา (2558) ได้อธิบายว่าสื่อการเรียนรู้ เป็นตัวกลางสำหรับส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี ตลอดจนเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น การใช้สื่อการเรียนรู้จะต้องเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนแต่ละคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jin Jie Ming (2010) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาจีนควบคู่กับสภาพแวดล้อมที่เป็นจีนและวัฒนธรรมเจ้าของภาษานั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างลึกซึ้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jiang (2008) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียน

ได้ฝึกฝนภาษาให้มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอนภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติฝึกฝนภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดและฝึกในสถานการณ์สมมติให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์จริง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้งสี่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญแก่ทักษะทุกด้าน ถึงแม้ทักษะการเขียนอักษรจีนจะยากกว่าทักษะอื่นก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรละเลย

โรงเรียนควรพัฒนาห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อรวบรวมสื่อการสอนต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) และจากหน่วยงานอื่นๆ รวมถึงสื่อการสอนที่โรงเรียนจัดหาซื้อสื่อการสอนสนับสนุนเพิ่มเติม โดยจัดให้มีครูดูแลการใช้สื่อการสอนภายในห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน และจัดให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสามารถยืม หรือจัดสรรสื่อการสอนต่างๆ ให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทักษะและเนื้อหาภาษาจีนอย่างคุ้มค่าและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และควรสนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาสื่อและพัฒนาห้องเรียน เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น กระดานอัจฉริยะ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับสื่อมัลติมีเดียที่ครูไทยที่สอนภาษาจีนต้องการใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา เช่น การใช้ PowerPoint ในการสอน คลิปออกเสียง การ์ตูนสั้น การฟังเพลงจีน เว็บไซต์การแสดงลำดับขีดตัวอักษรจีน Stroke-Order Learning Website, Google Classroom, เว็บไซต์การแปลคำศัพท์ รวมไปถึงเว็บไซต์ที่มีวีดิทัศน์วัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศจีน ทั้งนี้เพราะสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีต่างๆ ทั้งในรูปแบบสื่อมัลติมีเดียต่างๆ และอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนรู้นั้น จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนที่กำหนดไว้ สื่อการสอนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอนที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ สมจิต จันทรฉาย (2557) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น แล็บบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) สไลด์ แล็บบันทึกเสียง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยียังหมายรวมถึงกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันคือสื่อคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสื่อคอมพิวเตอร์สามารถตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างรวดเร็วและค่อนข้างมีประสิทธิภาพ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนต้องใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หลักในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถหาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วและเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jin Jie Ming (2010) ได้เสนอการใช้สื่อ

มัลติมีเดีย เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้เรียน เช่น การดูวิดีโอเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสอนการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารและการปฏิบัติตนในสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลายได้อย่างถูกต้อง การดูวิดีโอวิวัฒนาการของตัวอักษรจีน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาประวัติศาสตร์อักษรจีน เพิ่มความสามารถในการจำคำศัพท์ของผู้เรียน

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนควรแนะนำให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้แอปพลิเคชันหรือโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ สำหรับทำแบบทดสอบวัดคะแนนของผู้เรียนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มได้ และใช้ในการทดสอบย่อยภายในห้องเรียน ให้เหมาะกับทักษะที่ต้องการจะวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น แอปพลิเคชัน Chinese Challenges, Chinese Listening Test (中国語聽解), Hello Chinese, HSK Online, Chinese Stroke, Google Form ทั้งนี้เพราะครูไทยที่สอนภาษาจีนจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทักษะที่ต้องการจะวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน และจะต้องใช้แอปพลิเคชันช่วยในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มเติม และชี้แนะแอปพลิเคชันเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาจีนได้ด้วยตนเอง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ วรพิทย์เบญญา (2558) ศึกษาการพัฒนาแอปพลิเคชันการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเสมือนจริงบนอุปกรณ์เคลื่อนที่พบว่า แอปพลิเคชันในการทบทวนเนื้อหาวิชาเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติช่วยให้นักเรียนเข้าใจและสามารถจดจำเนื้อหาวิชาเรียนได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ วิชัย พัวรุ่งโรจน์ (2560) กล่าวถึงแนวโน้มของการใช้เครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียน ได้แก่ EDpuzzle Padlet Kahoot Socrative Quizlet Prezi Powtoon Todaymeet CodeMonkey และ GoFormative ซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ประการคือ 1) ผู้เรียนมีความพร้อมและยอมรับในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาที่ผู้เรียนมี เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต โน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ เป็นต้น 2) มีแอปพลิเคชันประเภทเครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนจำนวนมากที่ให้บริการออนไลน์โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และ 3) ครูผู้สอนทราบผลการสอนได้ทันทีด้วยการทดสอบผู้เรียนเพื่อนำไปปรับวิธีการสอนและผู้เรียนสามารถทราบผลการเรียนของตนเองในชั่วโมงเรียนได้ทันที เพื่อนำไปปรับวิธีการเตรียมตัวในการเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสร้างและออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ใกล้เคียงกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ซึ่งจะต้องครอบคลุมเนื้อหา คำศัพท์ และทักษะทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้นำมาใช้สำหรับการวัดและประเมินผลในชั้น

เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ใกล้เคียงกับข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) เนื่องจากข้อสอบมีลักษณะเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับในประเทศต่างๆ ทั่วโลก เพื่อวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาจีนกลางของผู้สอบ และเป็นข้อมูลให้ตนเองสามารถพัฒนาการเรียนของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 (2559) อธิบายไว้ว่า HSK มีประสิทธิผลสูง ซึ่งพิจารณาข้อสอบตามข้อเรียกร้องด้านคำศัพท์ และไวยากรณ์ที่กำหนดไว้ใน “มาตรฐานของระดับความรู้ภาษาจีนและโครงสร้างระดับชั้นภาษาจีน” ทำการทดสอบทักษะในการใช้ภาษาด้านการฟัง อ่านและเขียน สามารถวัดระดับภาษาที่มีอยู่จริงของผู้ที่เข้าร่วมการสอบได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิผลหน่วยงานต่างๆ ที่ใช้บุคลากรที่มีความรู้ภาษาจีน ก็มีความเห็นว่า HSK มีการแยกแยะระดับภาษาของผู้เข้าร่วมการสอบได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558) ได้กล่าวว่า PAT เป็นการทดสอบวิชาความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (Professional and Academic Aptitude Test) คือ การวัดความรู้ที่เป็นพื้นฐาน กับศักยภาพที่จะเรียนในวิชาชีพนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ และเพื่อใช้เป็นคะแนนในการนำไปสอบระบบกลางการรับนิสิต นักศึกษา หรือแอดมิชชันกลาง โดยรูปแบบข้อสอบจะมีทั้งปรนัยและอัตนัย คะแนนเต็มวิชาละ 300 คะแนน ในข้อสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) จะประกอบไปด้วยเนื้อหา ได้แก่ คำศัพท์ ไวยากรณ์และโครงสร้าง และสำนวน โดยข้อสอบ PAT 7.4 จะสามารถวัดศักยภาพด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน

โรงเรียนควรมีนโยบายที่ส่งเสริมครูไทยที่สอนภาษาจีนได้รับการอบรมในหัวข้อวิธีการวัดและประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สถาบันขงจื้อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนได้ออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนออกแบบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น ด้านความรู้จะใช้แบบทดสอบอัตนัยหรือแบบปรนัย ด้านทักษะกระบวนการจะใช้แบบสังเกตการใช้ทักษะของนักเรียนการจับคู่สนทนา การพูดรายบุคคล ด้านเจตคติจะใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ในการทดสอบนักเรียน โดยผ่านการตรวจสอบรูปแบบการวัดผลและประเมินผลจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและกลุ่มบริหารงานวิชาการอีกครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนด และนำเครื่องมือการวัดและประเมินผลไปใช้จริงในห้องเรียน ทั้งนี้เพราะการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวัดและประเมินผลผู้เรียนครบทั้ง 4 ทักษะ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนภาษาจีนไว้ว่า การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้อง

ประเมินตามมาตรฐานการวัดระดับความรู้และสาระการเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การประเมินผลการเรียนใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอนและสอดคล้องกับตัวชี้วัด และการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียน พัฒนาการเรียนภาษาจีน โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ความคิดของผู้เรียน รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhang Zhi Juan (2011) ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาไว้ว่า การวัดและประเมินผลผู้เรียนในการเรียนการสอนภาษาจีนควรมีการวัดประเมินผลโดยการสอบแบบเป็นทางการ เพื่อบันทึกคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนไว้เป็นหลักฐาน ควบคู่กับการวัดประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติเป็นระยะ ซึ่งเป็น การวัดประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนนี้จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาและแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับภาษาจีนของผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที เช่น การตอบคำถาม การอภิปรายที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารผ่านทักษะการพูด โดยครูสามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับไวยากรณ์ คำศัพท์ หรือใจความของเรื่องที่กำลังสื่อสารหรือไม่อย่างไร

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. โรงเรียนควรกำหนดนโยบายการจัดทำโครงการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ และกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง
2. โรงเรียนควรจัดอบรมหรือสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาครูไทยที่สอนภาษาจีน โดยมีเป้าหมายให้ครูเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน สื่อการเรียนการสอนภาษาจีน รวมไปถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อมัลติมีเดียในการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา
4. โรงเรียนควรส่งเสริมการนิเทศการสอนและพัฒนาครูทุกด้านสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควบคู่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อครูไทยที่สอนภาษาจีนในการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพ
2. ควบคู่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียน
3. ควบคู่ศึกษาการพัฒนาสื่อการสอนเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน และส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ควบคู่ศึกษานวัตกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะทางภาษาจีน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ฉันท ชาติทอง. (2554). *สอนคิด: การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2560). *วิธีการและเครื่องมือประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
- จารุกร จรดล. (2558). *สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3*. วารสารพยาบาลทหารบก, 16(3), 95-104.
- จินตนา วิเศษจินดา. (2560). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2559). *การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน: ทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพครูที่ยั่งยืน*. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 9(2), 14-24.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตร ทักษะสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: วีพรีน.
- บดีนทร์ เชนย์วิบูลย์. (2558). *แนวทางการจัดการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษของครูต่างชาติในโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟ พรีนธ์.
- ประสาธต เนื่องเฉลิม. (2554). *หลักสูตรการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์แมนดาริน. (2562). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาจีน ฉบับสมบูรณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แมนดาริน
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2560). *ทักษะ 7C ของครู 4.0*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาณุวัฒน์ วรพิทย์เบญจา. (2558). *การพัฒนาแอปพลิเคชันการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเสมือนจริงบนอุปกรณ์เคลื่อนที่*. วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 8(2), 58-67.

- รุ่งนภา โรจนไพฑูรย์. (2558). กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนพานทอง จังหวัดชลบุรี [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. OJED, 10(3), 235-245.
- ลำพอง บุญช่วย. (2530). การสอนเชิงระบบ. ปทุมธานี: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาจกรณ.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย พัวรุ่งโรจน์. (2560). แนวโน้มวิธีการเรียนการสอนยุคใหม่ด้วยเครื่องมือประเมินผลระหว่างเรียนออนไลน์. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 3(2), 45-68.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. (2558). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สถาบันขงจื่อเส้นทางสายไหมทางทะเล. (2558). ประวัติความเป็นมาสถาบันขงจื่อในประเทศไทย [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.dpu.ac.th/msrci/about.php> [18 มกราคม 2563]
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2558). ข้อมูลการจัดสอบเบื้องต้น GAT/PAT [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.niets.or.th> [25 พฤษภาคม 2563].
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2562). รายงานค่าสถิติพื้นฐานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- สมจิตร จันทร์ฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- สังวร รัตกระโทก. (2556). การออกแบบระบบการประเมินที่สมดุลในระบบการจัดการศึกษาอิงมาตรฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 6(2).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). แนวทางการส่งเสริมการสอนภาษาจีนในนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2557
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ข้อมูลการเปิดสอนภาษาจีนและข้าราชการครูไทยที่สอนภาษาจีน ปีการศึกษา 2562. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2556). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ). กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สุวรรณ เสียงหิรัญถาวร. (2556). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 1(2), 43-59.
- ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์. (2560). สื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีกับการสอนภาษาจีนในศตวรรษที่ 21. Veridiant E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 10(3), 1239-1256.
- ศูนย์ภาษาจีน. (2558). วัตถุประสงค์ของศูนย์ภาษาจีน [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.csc.ias.chula.ac.th> [18 มกราคม 2563]
- ศูนย์สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน สำนักงานศึกษาธิการภาค 2. (2559). พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดตั้งศูนย์สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน. แหล่งที่มา: <http://www.reo1.moe.go.th/chinesetest/> [25 พฤษภาคม 2563]
- เหยิน จิ่งเหวิน. (2559). ภาษาจีนระดับต้น 1 (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Acheson, Keith A., and Gall, Meredith D. (1997). *Techniques in the Clinical Supervision of Teacher Preservice and Inservice Applications*. 4th ed. New York: Longman.
- Confucius Institute Headquarters (Hanban). (n.d.). *About Confucius Institute/Classroom* [Online]. Available from: http://english.hanban.org/node_10971.htm [2020, Feb 1]
- Dipaola and Hoy. (2014). *Improving Instruction Through Supervision, Evaluation and Professional Development*. The United States of America : IAP - Information Age Publishing, Inc.
- Feng Juan. (2010). *Dui han gaozhong Hanyuke jiaoxue fangfa*. Shanxi, Yanan, Yan'an daxue wenxueyuan.
- Glatthorn, A.A. (1984). *Differentiated Supervision*. Washington D.C.: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Glickman, C. D., Gordon, S.P., Ross-Gordon, J. (2018). *The Basic Guide to Supervision and Instructional Leadership*. 10th ed. Boston: Pearson: Education.
- Good, C.V. (1983). *Dictionary of Education*. (3rd ed.) New York: McGraw Hill.

- Harris, Ben M. (1985). *Supervision Behavior in Education*. 3rd ed. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Janet Z.X. (2010). *Teaching and Learning Chinese as a Foreign Language*. Hongkong: Hongkong University Press.
- Jiang J.W. (2008). *Magic Moment: A Second Language Teacher's Zone of Professional Development*, College of Arts, University of Western Sydney. A thesis submitted in fulfilment of the requirements for the degree of Master of Education (Honours).
- Jin Jie Ming. (2010). "Duiwai Hanyu Jiaoxue changyong kechang jiaoxuefa." (Zhongwen Daxi yuandi).
- Ma Xiao Ling. (2013). *Jianggou Xinjiang gao zhi yuan xiao yuke Hanyu jiaoxue pingjia tixi de shizheng yanjiu*. zizhiqū putong gaoxiao renwen shehui kexue zhongdian yanjiu jidi. Xinjiang: Xinjiang shifan daxue.
- Saylor, J.G. & Alexander, W.M. (1974). *Planning Curriculum for schools*. New York: Holt, Reinhart & Winston.
- Smith, B. & Mader, J. (2015) *Formative Assessment with Online Tools*. *Science Teacher*, 82(4), 10.
- Sullivan, S., Glanz, J. (2013). *Supervision that Improves Teaching and Learning*. 4th ed. The United States of America: Corwin.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Hartcourt, Brace.
- Zepeda. (2016). *Instructional Supervision : Applying Tools and Concepts*. The United States of America : Routledge.
- Zhang Jie Ling. (2016). *Ren nu xing jiaoxuefa yu xinxilan gaozhong hanyu jiaoxue*. Fujian, Xiemen, Xiamen daxue haiwai jiaoyu xueyuan.
- Zhang Zhi Juan. (2011). *Implecation for International Chinese Teaching from CLA Practice and Theory in Teaching Foreign Language in America K-12 Education*. Chinese Language Globalization Studies, Beijing, China.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง	อาจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและ พัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์	อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.บุษราคัม ศรีจันทร์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ที่ อว 64.6/1858

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

29 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมืองานวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสุรเชษฐ์ อโกละตานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย
วิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัศพรณ
ณอมพงษ์ชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงาน
ในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชินกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 063-4651426 email: s.alopatanon@gmail.com

ที่ อว 64.6/1871

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

29 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมืองานวิจัย
เรียน ดร.บุษราคัม ศรีจันทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสุรเชษฐ์ อโกละตานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย
วิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ
ถนอมพงษ์ชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน
รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 063-4651426 email: s.alopatanon@gmail.com

บันทึกข้อความ

สำนักงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. 82565 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/1098

วันที่ 29 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุดรุ่ง

ด้วย นายสุรเชษฐ์ อโกละตานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ที่ อว 64.6/1856

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

29 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสุรเชษฐ์ อโกละตานนท์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและ
พัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ
ถนอมพงษ์ชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กับรองผู้อำนวยการ
โรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หัวหน้างานนิเทศภายใน
โรงเรียน และครูไทยที่สอนภาษาจีน ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อ
ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6734
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 063-4651426 email: s.alopatanon@gmail.com

แบบสอบถาม**เรื่อง แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการนิเทศการสอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 4) ด้านวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศการสอนครูผู้สอนของครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จึงขอความกรุณาจากท่านตอบ ตามความเป็นจริง คำตอบของท่านเป็นเพียงข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบ ต่อการปฏิบัติงานหรือโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายสุรเชษฐ์ อโกละตานนท์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่เป็นจริง

1. ตำแหน่ง

- (1) รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ
- (2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- (3) หัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียน
- (4) ครูไทยที่สอนภาษาจีน

2. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

- (1) 1 - 5 ปี (2) 6 - 10 ปี
- (3) 11 - 15 ปี (4) 16 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- (1) ปริญญาตรี (2) ปริญญาโท
- (3) ปริญญาเอก

4. ระดับชั้นที่สอน (สำหรับครูไทยที่สอนภาษาจีนตอบ เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- (2) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- (3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- (4) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
- (5) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- (6) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

แนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

โรงเรียน.....

ตำแหน่ง.....

ประสบการณ์ในตำแหน่ง.....

ระดับการศึกษา.....

วันที่ให้สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์ เวลา.....น.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างแนวทางการนิเทศการสอนครูไทยที่สอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา

1. ด้านหลักสูตร

1.1 การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร

- โรงเรียนแนะนำหรือสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน เพื่อการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรหรือไม่

.....

.....

.....

- โรงเรียนมีวิธีการพัฒนา ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ

- โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนดำเนินการหรือไม่

.....

.....

.....

- โรงเรียนมีวิธีพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุน อย่างไร

.....

.....

.....

1.3 การวิเคราะห์เนื้อหาภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดลำดับความยาก-ง่าย

- โรงเรียนมีการดำเนินการอย่างไร

- โรงเรียนให้การช่วยเหลือ สนับสนุน อย่างไร

---

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 การสังเกตการสอน

- โรงเรียนการนิเทศด้วยการสังเกตการสอนในห้องเรียนหรือไม่

- การสังเกตการสอนมีการดำเนินการอย่างไร

- การวางแผนร่วมกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

- การให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.2 การจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษาจีนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีน
หรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีน

- ท่านส่งเสริมให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนดำเนินการหรือไม่

.....

.....

- ท่านมีวิธีพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุน อย่างไร

.....

.....

2.3 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching) กับครูชาวจีน

- โรงเรียนของท่านมีครูชาวจีนหรือไม่

.....

.....

- ท่านส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยการสอนแบบทีม (Team Teaching)
กับครูชาวจีนหรือไม่

.....

.....

- ท่านดำเนินการอย่างไร

.....

.....

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.1 การใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนชาวจีนหรือกับนักท่องเที่ยวชาวจีน

- บริเวณรอบๆ โรงเรียนของท่านมีชุมชนชาวจีนหรือนักท่องเที่ยวชาวจีนหรือไม่

.....

.....

.....

- โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้อย่างไร

.....

.....

.....

3.2 การใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) สนับสนุน

- โรงเรียนสนับสนุนให้ครูไทยที่สอนภาษาจีนใช้สื่อการสอนจาก Hanban หรือไม่

.....

.....

.....

- โรงเรียนมีวิธีพัฒนาช่วยเหลือ สนับสนุน อย่างไร

.....

.....

.....

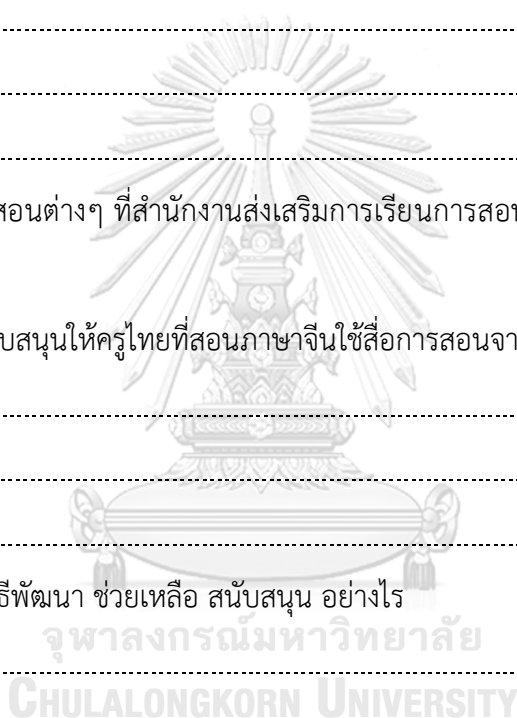
3.3 การใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

- โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อมัลติมีเดียหรือไม่

.....

.....

.....

- โรงเรียนมีวิธีพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุน อย่างไร

.....

.....

.....

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1 การวัดประเมินผลผู้เรียน โดยใช้แอปพลิเคชัน Chinese Challenges หรือ Chinese Listening Test (中国語聴解) สำหรับทำแบบทดสอบวัดคะแนนของผู้เรียนแบบบุคคลและแบบกลุ่ม

- โรงเรียนส่งเสริมให้ใช้แอปพลิเคชันสำหรับทำแบบทดสอบหรือไม่

.....

.....

.....

- โรงเรียนมีวิธีพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุน อย่างไร

.....

.....

.....

4.2 การวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และสอบวิชา ความถนัดทางภาษาจีน (PAT 7.4) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร

- โรงเรียนของท่านดำเนินการหรือไม่

.....

.....

.....

- ท่านมีวิธีพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุนครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 การใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามลักษณะการประเมินผลการเรียน ภาษาจีน

- โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำหรือไม่

.....

.....

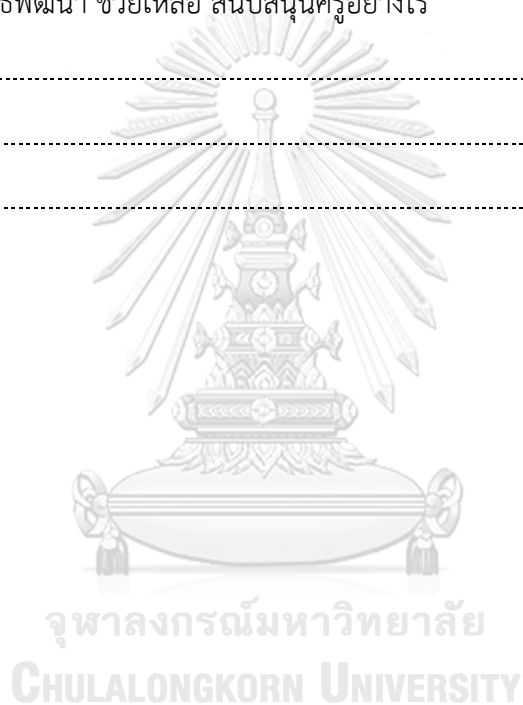
.....

- โรงเรียนมีวิธีพัฒนา ช่วยเหลือ สนับสนุนครูอย่างไร

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุรเชษฐ์ อโภษะตานนท์
วัน เดือน ปี เกิด	13 ธันวาคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดราชบุรี
วุฒิการศึกษา	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมกิจจัน
ที่อยู่ปัจจุบัน	261 หมู่ที่ 1 ตำบลนาหว่า อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ 37110

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY